

310303

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 9:

జెన్నవట్టణము 1922 వ సం॥ దినంబరునెల 5-వ తేది మంగళవారము

No. 206

సంపుటము ౯

మండులి నామ భంవత్పరము, మార్గశిరమాస బహుళ ప్రథమం.

సంచిక ౨౦౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10 0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్నినొప్పులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాధినిగల మాయమందుగాదు. సకలుమందలవలస మోసముగలుగను. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రసిద్ధిని చూడవలసివచ్చును. వలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

తామర తైలము

మోహిని తైలము

తామర, తీల, జిజ్ఞాసి మంచిది డబ్బి 1-కి 0-6-0 మాత్రము

1 కులములు గల సీసా 1-కి అలాలు 0-12-0 మాత్రము

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక, మద్రాసు.

కార్బర డిస్ ఇండ్రిగ్రేటర్లు

ఈయంత్రములు 200 రకముల వస్తువులను మిక్కిలి బాగుగా విసరి పిండిచేయును.

హిందూదేశమునందు ప్రతిచోటనుండు నట్టి కంట్రాక్టరులు, పిండి విసరించు వారు దీనిని ఉపయోగించుచున్నారు.

మార్వలు ఆవిరి ఎంజినుచే నడపబడునట్టి కార్బర డిస్ ఇండ్రిగ్రేటరు మిక్కిలి తృప్తికరముగా నున్నది.

నెం 1917 రు క్యాటలాగునకు ప్రాయుడు.

Marshall, Sons & Co., India, Ltd.
Engineers.

9, Second Line Beach, MADRAS.

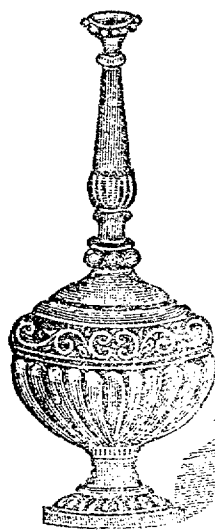
and at

CALCUTTA, BOMBAY, LAHORE,
BEZWADA, & TANJORE.

మా ప్రదర్శనగదికి ఒకసారి

దయచేయుడు!

(3)

(కర్తవ్య శాస్త్రమును తెలిసిన మొదటిరకం వెండిపన్నీరు చెంబులు, గిన్నెలు, కట్టలు, కంచములు, నలుపు తొడిమి సంగుటలు తగిన సామానులు, దొడ్లు, మహాత్మ్యగాంధీ, తిలక్, చరకముగల పతకములు మున్నగు నవి అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. చొక్కపుకెండ్లి, బంగాళాదాసు భూచీగానుండుము.

ఉల్లుడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి అంతుకంపెనీ నగలరత్నములు, వైస్రాయలుగోడ్డు ముద్రాను.

సర్వవృత్తిక సంజీవిని (విజ్ఞానము)

కేలమట్టిన తడవకు ఈ బొమ్మను నాడవలెను. విషమును తీసివేయుటకుగానూ బాధ ను తొలగించుటకుగానూ ముఖ్యముగా నుండును. 0-8-0 పోస్టేజీ 0-8-0, 4 చతురస్రపు నాణె పోస్టేజీ డా. 1 కేలమట్టిన బొమ్మను 0-0-0 పోస్టేజీ డా. 1

చిరునామ:— రాజులమ్మ కోటపేట.

(1) నెం. 44 సంబులయొద్దటి వీధి, బ్రహ్మపూర్.

భాతకరత్నము

PART I

జన్మశత్రువులు పుట్టినదే తో మున్నగునది పుట్టి నంత క్షుర ఫలికములను కృత్యములు కిందితో నామమును కృత్యములైనను తొక్కివేయవలెను. సహాయము అక్కరలేనియే తమంతట తాము వ్రాసికొనులరు. భూమి, సంతోషము, భాగ్యము, రాజ్యాధిపత్యము మున్నగు కృత్యములను తొక్కివేయవలెను. కమలము మీరే వ్రాసికొనులరు. ఇది ముంతట తొక్కివేయవలెను. దీని కలరు 2-0-0, నెలాభయలోగా కొనుపారకి 1-0-0 ముద్రాను. కులయవో భారతములు సరవ మొనకలకు పంపబడును.

(164) గ్రేట్ నాంబియోగ్ బొమ్మను. విశిష్ట, విశాఖపట్నం.

భవరాత్రి

గట్టిపాదే బాగుయ్యగారి వ్యాసమునకు తెలుగు

[కాతా శ్రీరామకృష్ణగారు]

అందువలన వీరిననుసరించి నామధ్యయును రాగమున
యే యిట్లనియె.
కాకికా! విద్యయును నీ కనురాగము తేకుండుటకు
కారణమేమి?

కాకికా:- నా కనురాగ మొకచదువునకే కాదు
పలువిషయములమీద గలదు.
ఉపాధ్యాయుడు:- ఇక నాటకముల వదిలి కథగా
చదువుము. లేనియెడల నీకు చదువు రాదు.
కాకికా:- అట్లులయినయెడల నాకు చదువే సాగదు.
కొంతకాలము గడచెను. రాజు పండితుని వీలివి యిట్లు
నియె. మీ మిశ్రమములలో నుత్తము దెడలు?

ఉపాధ్యాయుడు:- 'యతి'
రాజు:- కాకికాదో?
ఉపాధ్యాయుడు:- వానికి చదువు వచ్చుట దుర్లభము.
రాజు:- రుచిరను కాకికాకవి వివాహము చేయవలయునని
నానుకంపము.

ఉపాధ్యాయుడు:- (చిరునవ్వు నవ్వుచు) గోధూళితోడ
ఉవకు వివాహ మొనర్చుటలు అందును.
రాజు మంత్రిని విలిపించి యిట్లనియె. "మంత్రి! రుచిరను
కాకికాన కిచ్చి వివాహము చేయుము. ఇక కాలయాపన చేయ
దగదు.

మంత్రి:- మహారాజా! ఈవివాహము రుచిర కయిష్ట మని
తోచుచున్నది.
రాజు:- మంత్రి! శ్రీల మనోవాంఛిమను మాటలవలన
ప్రసంగము?

మంత్రి:- మహారాజా! అవిషయమునకు వానికన్నీటి
సాక్ష్యము.
రాజు:- కాకికా దయోశ్చ డని రుచిర యభిప్రాయ మై
యొండవచ్చును.

మంత్రి:- అవును. దానియభిప్రాయ మదియె.
రాజు:- విద్యయును రుచిరను కాకికాకు జయించినయెడల,
రుచిరను వాని కిచ్చి వివాహ మొనర్చువా?

మహాజాతీయమున మంత్రికవి రాజునుజూచి యిట్లనియె.
మహారాజా! రుచిర య. గీతించినది పరిశ్రాంతియు నిర్లయపుడు.
పండితులు మొదలగువారితోడ రాజభయ నిండియుం
డెను. రాజు సింహాసనానను దాయెను. కాకికాడు రాజసింహా
సనము నానకొని క్రిందగూర్చుండెను. ఉపాధ్యాయుడు రుచి
రను వెంట నిడుకొని రాజభయ బ్రకేరించినంతకే, కాకికాడు
లేచి నిలిచి యుపాధ్యాయునకును, రుచిరకును నమస్కారము
చేసెను. కాని రుచిర క్రిగంట నెనను, కాకికాని దిలకింపలేదు.

కాకికా దెప్పుడును రుచిరతోడ తర్క మొనర్చి యెరుం
గడు. మిగిలినవిద్యార్థులు గూడ నిరసనలన కాకికాన కెప్పుడును
తర్కవిత్తముల కవకాళ మొనంగునందరి.
అందువలన రాజభయమందలి కాకికాని యుక్తిక్రయము
అను, వాని యంతర్గతమందలి హాస్యభావయుక్త మగు తీతనా
రాచకాంతులను గాంచి, యుపాధ్యాయుడు విస్మయపడె
నించుచుండెను. రుచిరమోహన చిరుచెమ్మలకు గ్రమ్ముకొనెను.
బుద్ధినిగతను గోల్పోయెను. కాకికాడు రుచిరను సంపూర్ణముగ
నోడించెను. క్రోధములన నుపాధ్యాయునినోట మాట రావం
డెను. తలవంచుకొనిన రుచిర సంతకధారక కన్నీరు గార్చు
చుండెను.

రాజు మంత్రిని చూచి యిట్లనియె. ఇక వివాహ లగ్న
మును నిర్ణయింపుము. వెంటనే కాకికాడు లేచినిలిచి చేతులు జో
డించుకొని రాజునుజూచి యిట్లనియె. మహారాజా! నన్ను తీమిం
పుము. నాకీ వివాహ మక్కరలేదు.
రాజు విస్మయపడుట యిట్లనియె- కాకికా! జయలభ
మగు బహుమతి గైకొనవా?

కాకికా:- జయము నాకే యొనను, బహుమతి మరెయ్యక
రికే చెందవలయును.
ఉపాధ్యాయుడు:- మహారాజా! ఇంకొక ర్థము గడు
వొసంగుడు. అప్పుడు జరుగు పరిక్షయంతరి జయభజన
ముల ననుసరింతుము.

రాజు సమ్మతించెను.
కాకికాడు పాఠశాలకు పీడెను. అత డొకదిన ముద మ
మున కృత్రిమములయందును, సంధ్యాసమయముల హస్తకళి
రములయందును, గనుపడజొచ్చెను.

ఉపాధ్యాయుడు రుచిరకు విద్య గరవుటయందే కాల
భంజయు వినియోగింపుచుండెను. కాని యామెకును స్వేచ్ఛలే
అందువలన నుపాధ్యాయు డెప్పుడప్పుడు విరక్తిపట్టడై రుచి
రను గాంచి యిట్లుచుండెను. "రుచిరా! బ్రాగ్భ. నానుగ
చదువుము. లేనియెడల చెందవలయు గూడ పరాభవింపవలయు
నిశ్చయము.

రుచిర తరాభవింపవలయునకే తనకు చేయుచుండెను.
అమె తనకును ముఖ్యంగాను అనభ్యయనములు. అమెచేతి
యందలి వడ్డెగ్గనములు మూలబడిన. వానికిబలులు కాన్యగ్రంథ
ము లలరారజొచ్చెను.

అందువలన వీరిననుసరించి నామధ్యయును రాగమున
యే యిట్లనియె.
కాకికా! విద్యయును నీ కనురాగము తేకుండుటకు
కారణమేమి?

కాకికా:- నా కనురాగ మొకచదువునకే కాదు
పలువిషయములమీద గలదు.
ఉపాధ్యాయుడు:- ఇక నాటకముల వదిలి కథగా
చదువుము. లేనియెడల నీకు చదువు రాదు.
కాకికా:- అట్లులయినయెడల నాకు చదువే సాగదు.
కొంతకాలము గడచెను. రాజు పండితుని వీలివి యిట్లు
నియె. మీ మిశ్రమములలో నుత్తము దెడలు?

ఉపాధ్యాయుడు:- 'యతి'
రాజు:- కాకికాదో?
ఉపాధ్యాయుడు:- వానికి చదువు వచ్చుట దుర్లభము.
రాజు:- రుచిరను కాకికాకవి వివాహము చేయవలయునని
నానుకంపము.

ఉపాధ్యాయుడు:- (చిరునవ్వు నవ్వుచు) గోధూళితోడ
ఉవకు వివాహ మొనర్చుటలు అందును.
రాజు మంత్రిని విలిపించి యిట్లనియె. "మంత్రి! రుచిరను
కాకికాన కిచ్చి వివాహము చేయుము. ఇక కాలయాపన చేయ
దగదు.

మంత్రి:- మహారాజా! ఈవివాహము రుచిర కయిష్ట మని
తోచుచున్నది.
రాజు:- మంత్రి! శ్రీల మనోవాంఛిమను మాటలవలన
ప్రసంగము?

మంత్రి:- మహారాజా! అవిషయమునకు వానికన్నీటి
సాక్ష్యము.
రాజు:- కాకికా దయోశ్చ డని రుచిర యభిప్రాయ మై
యొండవచ్చును.

మంత్రి:- అవును. దానియభిప్రాయ మదియె.
రాజు:- విద్యయును రుచిరను కాకికాకు జయించినయెడల,
రుచిరను వాని కిచ్చి వివాహ మొనర్చువా?

ఉపాధ్యాయుడు తీరగోళములోడ రుచిరను జూచి
యిట్లనియె : 'రుచిరా! కపిలకాకాదారుల నానుకంపము
స్ఫురింపును శపథము చేయుచున్నాను. 'ఇక నే న్నవ్వకును
శ్రీలను నాపాఠశాలయందు జేర్చుకొనను.' జేదనేమిదనితములు
చదివిన విద్యుట శ్రీల యంతఃకరణము దెలిసికొనుట దుష్ట
మని నేటికి గ్రహించితిని.

ఒకదినమున మంత్రి రాజు సమ్మతమునకు వచ్చి
యిట్లనియె : మహాప్రభూ! భగవద్గురువునకును రుచిర ననుగు
చున్నాడు. తలకేలములయందును భవైశ్వర్యములయందును,
అత డెదిగియును తమ రహస్య యొనంగనయెడల...

రాజు:- కన్యక యభిప్రాయ మేమి?
మంత్రి:- శ్రీల మనోగతాభిప్రాయమును మాటలవలన
గ్రహింపగలమా?

రాజు:- రుచిర నేతనియపులు నే దెట్టిసాక్ష్య మొసంగు
చున్నది?
మంత్రి మానముగనుండెను. కాని ప్రత్యుత్తర మీయలేదు.

ఉపాధ్యాయుడు:- రాజు 'రుచిరను' బంపు మని మం
త్రికి చెప్పించెను. రుచిర కచ్చి రాజునకు నమస్కరించి
సమ్మతించెను. రుచిరనుకొని నలుమందెను రాజు రుచిరను
జూచి యిట్లనియె. కత్నా! మీ రానా దాడిన 'రాజు'వనవాస
మున' అట జ్ఞాపకమున్నదా?

రుచిర చిరునవ్వు నవ్వుచు తలవంచుకొని మానముక
కుండెను.
రాజు:- కత్నా! నాకు రామునివనవాసపుక్కివకు మరెయ్యక
మాత మాడవలయుననియున్నది. రుచిర పంటమునుగును మో
ము నుధ్యమును లాగుకొని మానమును దాల్చెను.

రాజు:- కత్నా! తనమున్నది. రాజునున్నాడు. కాని యుక
నీక కాలమును. కాని నీవు జలంబినయెడల అయభావము పూర్తి
యగును.

అప్పుడు రుచిర ప్రత్యుత్తర మొసంగక నమతోడ
రాజునకు బ్రణమిల్లెను.
రాజు:- కత్నా! నేనుమృత మిప్పుడు రాక్షసజేషమును
ధరింపవలను నుమా. రుచిర నున్నగనేతదృష్టి రాజు మోము
మీద ప్రసరించెను.

రాజు:- కత్నా! ఇప్పుడు రాక్షసజేషమును మీ యుపా
ధ్యాయుడు ధరించును.

ప్రకటన

కడపజిల్లా పుష్పగిరిగ్రామంలో నండు శ్రీపుష్పగిరి
మఠంయొక్క దివాణ్ గా నుండిన మ. రా. రా. శ్రీ, పుష్పగిరి
వెంకట నుబ్బాకాస్తర్లగారిని సదరు దివాణ్ నాకరిలోనుండి
8-10-22 మొదలు చాలించడమయినది.

ఆ. వెంకట్రామయ్య,
శ్రీపుష్పగిరిమఠం వర్గీలు.

విద్యార్థి

ప్రత్యేక జాతీయ విద్యావాఙ్మయ పక్షపత్రిక
సంపాదకుడు:- కరుణాంజలి సీతారామయ్య
లెకచాడనుండి వెలువడును. సంవత్సర చందా. 2-0-0
విద్యార్థినులందరు తప్పక చందాదారులు కావలయును.

మదరాసు హైకోర్టులో

ఆర్డినరీ బరిజనల్ జ్యురిస్టెన్సును
వాడి:- కాతా సూర్యనారాయణరావు
Vs.
ప్రతివాదులు:- మాడపాటి శరణయ్య వగైరా
4 వ ప్రతివాది. మాడపాటి లక్ష్మీకాంతరావు.
ఈదావా లేటు మాడపాటి సూర్యనారాయణ రావు
పంతులుగారు 25-8-1920 వ వాడిపేరనువానియిచ్చి ప్రామి
సరి నోటు తాలూకు అసలు శుద్ధులు రూ 84, 328-12-0 వా
రి ఆ స్తి నుండి రాబట్టుకొనుటకుగాను 26-9-1921 వ
దాఖలుచేయబడిన దనిన్ని, ఈదావాలోని 4 వ ప్రతివాది సా
ధ్యమైసంతకర్తలలో ఖుద్దనగాని కరీంములముగాగాని కొద్ద
లో హాజరై గ్రంథము జరిపించినయెడల అనిన పరోక్షమున తీ
ర్పు చెప్పడ మవుననిన్ని, ఇందు మూలముగ తెలియపర్చడ మైనది.
హాకోతా సూర్యనారాయణ.
28-11-1922 వాడినకేట.

“యంగు ఇండియా”

సంపాదకాభిప్రాయములు

ఉద్యమోపచారము.

ఇప్పుడు జరుగుచున్న వివాదములో దూషణలుగాని, వరసలు రాజమానములుగాని దొంగటలన ఉద్యమమునకు మహాపచారము చేసినవారగుదురు. ఇతరులు చెప్పినదానిలో సత్యమును గమనించి, సత్యమునే వెల్లడించుట పరమపవిత్రధర్మము. దానిని గాని తమను గూర్చి నిందాగర్భితవాక్యములు బహుమందీక్షల కలకత్తాలో చెప్పిన విషయమును ఒదుగుగా నాకు గర్భనిర్భేద్యముగ పండితులు. ఇతరులైన నిందల నాకోపేందకుండ మాము ఒక కార్యక్రమమును ఖండింప నైన ఖండింపవచ్చును. లేదా ఆమోదింపవలెన ఆమోదింపవచ్చును.

మహాత్ముడు-బ్రిటిషు మానసము

మోహనదాసు కరంచందు గాంధీజీయను బాధిస్తూ బాబి తానుండి ఇన్సుల్టావారు తొలగించిరి. సామ్రాజ్యకాంక్ష, మాన సౌభిక్యమునుగూడ చంపివేయనటుల నున్నది. మానవ చారిత్రములో మహాపూజనీయులలో నెన్నదగిన కార్యకర్త ఏవారో కామునినై యాట్టి నిర్విర్రవంతులను బ్రశస్తిచేయుటకన్న మనోమాలిన రాజకీయ కార్యమింకా కలుండవోయి.

“చారిత్రక విషయములను బాగుగ గుర్తెరిగి వానియెడల తగుగౌరవము గలవాడనై నే నీ క్రూరపుం యొను క్రీస్తుతో సమానముగ పోల్చెదను” అని యాదుభ్యుక్త పూజ్యుడు ఆమెకాలో చెప్పెను. ఆ ఇన్సుల్టావారే, యిక్కాలపు నీమహామహుడు తమ కొర్రుకు జెందియున్న విషయమును గొప్ప గౌరవముగ దలంచుకాలము ఆతిథిభూమిలో నేరాగలదు. ఈసోపల భారతజేతము బ్రిటిషు న్యాయవాది అధికారుల కెలి వికట్యునకు సంతోషించవచ్చును.

సోదరీమణులకు బానిసత్వము

జూబాయిలో వ్యభిచారమును నివారించేయటముగూర్చి విచారించుటకు నిశ్చయించబడిన సంఘసభలో నచట తిరిగి లంబగుడినెలు గలనియు అందు 5159 మంది పులటలగులనియు వివాదము. సీతా, సావిత్రి ప్రతిమూపు లగు రి కేలచుంది సోదరీమణులు లంబల సుమకొనువారి బానిసలు గ నున్నారు. వారియిందెట్లు వచ్చువారు యిచ్చునట్టి ఆ కొలది దప్పేవారి కాస్తీయగుచున్నది. అందువలన ఛండాలపు కుటుంబంకల వ్యాధులచే బాధపడుచున్నప్పటికిని వారు ఆవృత్తిని బ్రతికియున్నంత కాలమును జేయుమండలనిరవచ్చును. ఏసో న్యాయచట్టములేసే యీ వ్యభిచారమును పూర్తిగ పోపునటుల జేయబాలరు. కావలసినది మేముగా యాదికట్టలేని వాతకు కరణాలయముల నిర్మించవలయును. కొద్దికొద్దిగా నెట్లోరక్షణకాపించుట పనికిరారు రెండు మండల యిండ్లు నిర్మించి ఒక్కొక్కయింట పక్షిదొంగి క్రీలుకుండుటకు నీడ-జాపు నెడల నీసమస్య తృప్తికరముగ పరిష్కారమగును. పెద్ద పెద్ద యిండ్లు గట్టి యేవో పనిజేయుదురు కొనిన యెడల చాల అపాయములు గలవు. రాటుముత మగ్గుమునే పీలట రక్షణమార్గము. ఈసోదరీమణులకు సహాయము చేయగోరు భూతదయాసరు-అవునుజేయు కక్షణకార్యమును యెంత దురుజేసియు కనుగొనవచ్చును. జూబాయిలో చాలమంది మంచి భాగ్యవంతులు గలరు. వారు యీ రి వందల ఇండ్లను రెండు మైలలో నిర్మించి జైలుకు రాటుముత కుక్కతారమును పాడు నటుల జేయవచ్చును.

ప్రథమ నెల్లూరు మండల మహిళాసభ నెల్లూరు

వైమకీ శాసన సభ సభ్యులైన తే. గంగి నెల్లూరు పుర మండలమున జరుపుకట్టు తీర్మానింపబడినది. ఆహ్వానసంఘము ఏర్పాటుపడినది. శ్రీమతి తిక్కవరపు కుద్యమమ్మగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షురాలుగను, శ్రీమతి లు, పొణకా కనకమ్మ, ఒక గంటి మహాలక్ష్మమ్మ, కందాడై యతిరాజమ్మగార్లు కార్యదర్శి నులగును ఎన్నుకొనబడిరి. మహాసభాధ్యక్షులకు గంపలగూడెం కుమార్తెరాజాగారి సతీతిలకమునుగాని, టంగుటూరు ప్రకాశం గారి భార్యనుగాని, మదరాసు నాయుడుగారి భార్యనుగాని ఏర్పాటు చేసుకొనవలయునని తీర్మానించిరి. ఆహ్వానసంఘ సభ్యుల కుసుము ౧౦-౦-౦. ప్రతినిధులకు ౦-౨-౦. ప్రేక్షకులకు ౦-౧-౦. భోజనము ఖర్చు సంతకూడ యెండు రూపాయలకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. శ్రీ లెల్లూరును ఆహ్వానసంఘముచేరి కార్యదర్శినులకు తోడ్పడవలయునని ఆహ్వానసంఘమువారు ప్రార్థించుచున్నాడు. ఖద్దరు సంతకు చోజ రగు వర్తకులు తమ వస్త్రమునకు జిల్లా కాంగ్రెసు ఖద్దరుకాని నాగ్ గుర్తికట్టు పొందవలయును.-(స్వకీయసభి)

స్వరాజ్యమునకు వునాది

(యంగు ఇండియా)

స్వరాజ్యము యధార్థమైనదిగ నుండవలెనన్న జాతి యొక్క మేధశక్తి యంతయు నందు ప్రతిబింబింపవలెను గాని విదేశీయ సాంప్రదాయ అనుకరణము మాత్రమేగ నే యుండరాదు. ఎరువు దెచ్చుకొని విదేశీయ సంస్థాపనలపై నీ స్వరాజ్య మాధారపడియున్నయెడల నట్టి స్వరాజ్యము, దేశీయుల సహజ శక్తికుల కనుగొనియును నుండవలదు. విదేశీయులందలి విషయములను బాగుగ నరికివించి దెలిసికొనుటవలన మనము లాభ మందవలయునని నేను నుచువుటలేదు. విదేశీయ నాగ జాతలతో సంబంధములవలన మనము చాలలాభముల నందవచ్చుననియే నాయభిప్రాయము. మననాగరికత నభివృద్ధిచేసి అధికభోజనంతయుగ నొనర్చునది ననిన, విదేశీయ నాగరికత లుండుట మంచివిషయములను గ్రహించి, మన కనుకూల మగు విభజన వానిని మార్చి మన నాగరికతకానికి గలుపుకొనవలెను. అంతియగాని, వాని నట్టి అనుకరింపరాదు విదేశీయనాగరికతను దీసికొనినప్పి మనజేతమునందు ఒలరంతముగా దానిని ప్రవేశపెట్టరాదు. అందుచే మనజాతీయ జీవితప్రవాహము మందగించి దుర్బలమగుటకు గారణమగును.

భారతనాగరికత అధికభాగ మాధ్యాత్మికమైన దనియు, వ్యక్తి సాధారణమైన దనియు మరలరాదు. భారత దేశము నందు గొప్పపట్టణములందు నిలసియుపాయలు విదేశ నాగరికతా ప్రవాహమునకు దగుల్కొని, అందలి భౌతికవిషయములను మాత్రమే అనుకరించిన, భారతవర్షవర్షములను నరికివించు ప్రతివానిని దెలియును. సామ్యత్వము భౌగోళికపదల మాత్రమే అనుకరించిన, అని-వాది-సాంక్షి-భూములను, అనుకరింపక “ప్రతివ్యక్తియు తనకొరకే” అనుభావము నలకరుచుకొనెరి.

పట్టణమునందలి ప్రజలను పల్లెటూరి ప్రజలను పోల్చి-చినయెడల భేద ము ధికము గాన్పించును. వ్యవసాయమువలన భవము నధికముగ ప్రోత్సహించుట మేలను. వ్యక్తి సామ్యత్వముగ నెంతయవసరమో అంతమాత్రమే వ్యవసాయమువలన సహాధింక సాధ్యమగును గాన సామ్యత్వము గలపల్లెటూర్ల ప్రజలందరను సమానాధిక కలిసికులుండేయుందును. అంతియగాక వ్యవసాయమునందగునగున పనియందే వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును వ్యక్తిగత జీవనమును అభివృద్ధిచరుచుకొను ముండెను. పారిశ్రామిక సంఘములు వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకు ప్రబలకరణములు. అందుచే మన స్వరాజ్యమునందు జాతీయజీవిత మభివృద్ధికొనవలెనన్న పారిశ్రామికాభివృద్ధిని ప్రోత్సహించరాదు. ఇందులకే, మన ఆర్థికసమస్యను పరిష్కరించుటకుగాను రాటుముత, చేతిగర్మములను పోషయోగింప నిశ్చయించబడినది. మిల్లు యజమానులు యజమానులగుదురు, కార్మికులు బానిసలగుదురు, ఇదియే మిల్లుపద్ధతి యందలి చెడుగుణము మొదటి వార అంతమగు భవభాగ్యసంపత్తితో తులనానుమండ రెండవవారు నిశ్చయ మగు జీవితమును గడపుమండవలెను. స్వరాజ్యము, అందరకును సమానహోదాతో, స్వతంత్ర వ్యక్తుల కూటమిగ నుండవలెనన్న పారిశ్రామిక పద్ధతిని చేతిక దూరముగ నుంచవలెను. విదేశీయగాని, ప్రతి వ్యక్తి యొక్క కత్తివైకాగి, మిట్టలు మొదలగు, భవస్వామ్య సంస్థాపనలపై నాధారపడి యున్నయెడల ఏకీకరణము నైనను కష్ట పరిస్థితులకు చిక్కుకొనును. ప్రపంచమునందలి ఇతరప్రదేశములందలి పారిశ్రామిక పరిస్థితులవలన నీపరిశ్రమలగుడ చిక్కులలో దగుల్కొనవచ్చును. అందుచే లక్షలకొలది పనిలేక ఆల్లా దలవలసివచ్చును. కాని చిన్నగృహజీవితముల విషయమున నట్లు సంభవింపవలదు.

పరిశ్రమలను వదిలిపెట్టి రాటుముత నవలించుటవలన కొంతమంది త్యాగ మొనర్చుకలసి వచ్చును. భారత నాగరికత యొక్క భౌతిక రూపము భారతస్వరాజ్య మిట్టి త్యాగచింతను గవ్వరువలసి యుండును. స్వాభివృద్ధి భావముగాక స్వాధ్యాయము అధికమైనప్పుడే ప్రజల కెక్కువ మంచిని జేయుటకు నీలుండును. మంచి అదర్శములు గాని చెడు అదర్శములుగాని ప్రజలందు త్వరితముగ వ్యాపించును. ఒక వ్యక్తి సంపూర్ణత్యాగమునై గవ్వరచిన యెడల నూరుమంది కొంతమరకైన త్యాగమును గవ్వరచును. అందుచే నిజమగు స్వరాజ్యాదర్శమును జేవట ములభతరమగును. భారతజేతము చీదజేతము భౌగరాహిత్యమగునెరువుచీదిత మేభారతజేతముయొక్క సహజగుణము. అందుచే అతివ్యయకరమగు పరిపాలనావిభాగము భారతజేతమునకు నలవడదు ప్రభుత్వదాయమునందధికభాగము ప్రజలయభివృద్ధికొరకు వెచ్చింపవలెనన్న ప్రభుత్వము చాలమిత వ్యయముతో నుండవలెను. ప్రభుత్వప్రభుత్వమునందు ఆశాముఖునందధికభాగము పరిపాలక కర్మకారకకే వెచ్చింపబడుచుండెను. అందుచే వ్యక్తిపాణరక్షణ కంటే అధికమగు లాభమును ప్రజలు పొందుటకు నీలులేరుండెను.

ప్రభుత్వోద్యోగముల నన్నిటిని భారతీయుల వశమొనర్చినయెడల ప్రభుత్వముయొక్క రూపు మారునేగాని అగణు పదార్థముతో యుండును. ప్రభుత్వోద్యోగముల యొక్క స్వభావములను అధికారములను జట్టుకొనవలెను. ఆయోద్యోగముల నన్నిటిని భారతీయుల వశమొనర్చిన రుచువాత, సంపూర్ణసాధికారమునంతను సార్వమెంటువారు భారత ప్రభుత్వమువారి వశమొనర్చినను గూడ సంపదే భారతజేత మొక్కవలెను ను అభివృద్ధికొందకాలము. అప్పుడే భారతమునందు భారతీయులు గూడ నిరంతరభాధికార కర్మకారములందులకే తమ అధికారములను గురించియు, అధికారహక్కులను గురించియు చాలపట్టుదలతో నుండుక. మారతముగ వాదనద్యోగములందు ప్రవేశించువాడుగూడ, ప్రభుత్వ మెరుకులకలెనే, తమ పూర్వమువర్తమనే ఆపలించెదను. ప్రజలు తమ విజ్ఞానము నుపయోగించి తమ కనుకలమగు ప్రభుత్వవిభాగమును నిర్మించుకొనవీలున్న నేదప్పు భారతీయుల కెట్టి లాభమును నుండవలదు.

యదకు, భారత స్వరాజ్యము కార్యక్రమముగ నిజమవలెనన్న భారతీయవిజ్ఞానమును, తరతరముల నుండియు వచ్చుచున్న జీవితపరిస్థితులను, సంస్థాపనలను, ప్రతిబింబించు చుండవలెను. విదేశీయ - ఆంధ్రము యు యు యు - సామ్యత్వ - ప్రభుత్వము ననుసరించి గాని లేక ప్రభుత్వభారత ప్రభుత్వవిభాగమునేగాని, మన స్వరాజ్యమునందు నెడల కెట్టి లాభమును జేయవలెను. స్వరాజ్య ప్రభుత్వమునందు ప్రతిభాగము మితవ్యముతో వెలయుచుండవలెను. అంత ప్రతి సంస్థాపననుండియు, సామ్యత్వవశములందు గాన్పించు అతి భారములకు కధకులను తొలగించవలెను. వ్యక్తిచ్ఛాయలందును కర్మకాలందును విద్య కభ్యసించి ప్రపంచములో కెల్ల నుత్సాహములను ఆధ్యాత్మికవిద్యాసంబంధములను, భాషావిషయలకును భారతదేశమునందు మొదలకలెను. ప్రభుత్వకార్యాలయములకును విద్యాలయములకును ప్రత్యేకములగు భవనములు-తాత్కాలికముగ నందుంచువారు తమసామాన్య జీవితమునందు ఏకగ్రాహులకాదని భవనములు - ప్రభుత్వ వ్యవహారములయొక్క-గాని విద్యయొక్క-గాని పటుత్వములనుగానా నేరవు. అధికకలసియు గూడ భారతజేతమునకు దగినవిగ మాత్రమే యుండవలెను. భారతజేతమునందు చిన్న చిన్న జ్యోతిసులు మాత్రమే విజివిగ వ్యాపించి యుండవలెను. అందువలన భవస్వామ్యవిశాచము జేతమునందు ప్రవేశించి వ్యక్తి జీవితమును సకలజేతములకు లుండదు. సంపూర్ణముగ ప్రాచీన పరిస్థితులకే తిరిగి వెళ్ళవలెని నాయర్థముగాను. “నిరాడంబర జీవితమునకును దిన్న తాదస్యములకును” అనునగు సంతకముమాత్రము ప్రాచీన పరిస్థితులను జనలించింపవలెను.

ఒ.వి.లేఖరి.

ప్రేమకౌన్సిల్ సమావేశము

సెప్టెంబరు సమావేశమున ప్రవేశపెట్టుటకు వీలు కానట్టి 16 తీర్మానములను రాబోవు సమావేశమున ప్రవేశపెట్టెనరము నీశాశ్వ ప్రేమియును సెటిల్మెంటు పెరల్ సెలూం, సెగ్రి సెంటిల్ పిసాంగ్, మొదలగు సెప్టెంబర్ సమావేశమున కేడా పెర్లిను కోహార్ కొలండ్ల ప్రెయ్గానా బ్రూగి మొదలగు సతర మలేస్టేట్లకును కూలీల సంప్రదరతులనుగూర్చి గా. కర్మగారాశిక్వానము నువిపాదించుట. కే. పి. రంగస్వామి అచ్యుంగార్ జోగ్గిండసింగుగార్లుగిడద్యోగులవిషయమై తీర్మానములను కాలేగారు పారిశ్రామిక భవాగారములను గూర్చి తీర్మానమును, పర్మిమెట్రనరిసరిసాద్దుసంఘసభ్యులకు గా. రహా అలీగారు అప్రాంతముల రాజకీయస్పృధికుల కక్షలను కెగ్గించి వారిస్థితితులను బాగుచేయుటను సాధ్యమై తీర్మానమును నుపపాదించుట. లాల్లా కుమార్ సింహగారు ఇండియా ప్రభుత్వ చట్టము 67 (2) (బి) నియమములకు విరుద్ధమగు నేడట్లగును గవర్నరు ల.గి. రింబ దుదనియు కానకడలలో తగినప్రాతినిధ్యము లేనిజాతుల స్వాతంత్ర్యమునకు భంగముకలిగించు చట్టమును ఇండియా ప్రభుత్వము భారంగీకరింప కగదనియు తీర్మానమును పాదించుట.

కఫహరిచూరము.

ఈ చూరము వనమూలకలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బసము, కానపినస, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనే కొనుటమంచిది. డబ్బీ 1-కి 0-8 0. రెడబ్బీలు రు 2. అమృతాలజనం దీసో బొంబాయి-మద్రాసు.

అస్పృశ్యత

సి. యస్. ఆంధ్రప్రదేశ్ గారు "యంగ్ ఇండియా"

లో నిలులు వ్రాయుచున్నారు:-

నేను యింతటి దుఃఖములో పడుటయు చేయుచున్నాను...

నేను బలమును, బలమును నేను బలమును, బలమును...

మాకు పిమ్మట జరిగిన సంభాషణ మిది:-

ప్రశ్న:- ఈ దుఃఖము హిందూదేశమునకు మాత్రమే గాక...

ఉత్తరము:- అవును. నేను ప్రపంచమంతయు తిరిగితిని...

ప్రశ్న:- హిందూదేశమునందు అస్పృశ్యత కొంతమైన...

ఉత్తరము:- అనేక చోట్ల యీ దురాచారము ఇంకను...

ప్రశ్న:- మన కిది ఆకస్మాత్తున దెలిసి

ఉత్తరము:- మనము ప్రకృతిలో నొకచిత్రమును గాం...

ప్రశ్న:- అస్పృశ్యత యొక్క మూలము నెవరుచేసి

ఉత్తరము:- నాకంతటి యాకస్మాత్తున లేదని చెప్ప...

పార్శ్వ విచారములు

మద్యవిక్రయమునకు ఆక్షేపణసభ

హిందూ అంతర్జాతీయసంఘము క్రైస్తవశ్రీ మద్య...

అధ్యక్షులు ప్రారంభవచనములలో ఈ సభోద్దేశము...

చల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారు

అంతట ది. బి. చల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారు రీకేడి తీర్మా...

"పార్శ్వ విచారములలో మత్తుపదార్థములు సారాయ...

తీర్మానము పాదించుచు, యిదివరలో కార్పొరేషను...

రణ శయ్యలు కాన్సిలరుల గౌరవమునకు యొక్కముగావించు...

కమిషనరు ప్రవర్తన

తీర్మానమును బలపరచుచు యొక్కముగావించు...

సత్యమూర్తిగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు గౌ. వ్యా. మాట్టు ప్రాటరు...

శ్రీరాములుగారు

కమిషనులో మాట్టుచు మద్యపాన ముండనలైన...

మిన్ మాక్ డేగారు

ఈ కేంద్ర తీర్మానమును పాదించి:-

ఈ సభవారు కార్పొరేషను మద్యపాన విక్రయ...

కార్పొరేషనువారు మద్యపానము లేకుండ విసోదము...

అబ్దుల్ హమీదు ఖానుగారు తీర్మానమును బలపరచి...

వి. యల్. రాష్ట్రీగారు తెలుగులో నువ్వనించెను.

తీర్మాన మేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను.

అధ్యక్షులకు నమస్కారము లొసంగిపడవ గభముగి సెను.

5 నిమిషములలో గుణము

లోకప్రఖ్యాతి చెందిన జాన్ నిక్ గారి సెయింటోమను...

శ్రీకృష్ణ లక్ష్మణ

బుదరు నోబిల్ కళాశాల ప్రాధానముగా వ్రాసిన...

క్రయం 1-0-0 పోస్టేజీవేరు. కొద్ది ప్రకటన మాత్రమే...

దేశీయ వార్తలు

మహారాష్ట్ర ఎన్నికలు

దస్తవేగారి లేఖ. బహిష్కారమును తొలగింపగూడదు

భారతసాధుసంఘ మహాసభ

గాంధీమహాత్ముడు బ్రహ్మచర్య గాఢ స్వచ్ఛవాసప్రస్థములను జరిపి యిత్తుడు ఎరవాడలో యత్యాశమును జరుపుచున్నాడు

దేవదాసు గాంధీగారు

బంధుసందర్శనమునుగూర్చి శాసనసభలో ప్రశ్నించుట

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు

పంజాబులో హరియానాకు వెళ్లిరి

భారతదేశీయ మహాసభలు

రాజకీయములకు చెరసాలలకు వెళ్లి వచ్చినవారికి 1000 ప్రీటిక్టర్లనియ్య నిశ్చయించుట

ఖద్దరుప్రదర్శనము. ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ప్రత్యేకముగ దుకాణము నేర్పరుచుట

ఖద్దరు డిమాండ్ సర్వేయరులు 13 వ తేదీలోగా బయలుదేరవలెను.

ప్రదర్శనము 22 వ తేదీని గయలో ప్రారంభమగును

శ్రీమతి పార్వతీదేవిగారు

విచారణలో వ్రాసి యిచ్చిన పేట మెంటు

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

శ్రీయుత దండు నారాయణరాజుగారు

కాకినాడ చెరసాలలో రిమాండులో నుంచుట

శ్రీయుత సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారు

16-వ తేదీని కడలూరు జైలునుండి విడుదలయగుదురు

శ్రీయుత దండు నారాయణ

రాజుగారు

కాకినాడ జయిలులో నుంచబడుట

5 గురు హోలీకు కనిపియును, నారాయణరాజుగారును వారిలో మంగయ్యగారును ఆంధ్రప్రదేశ్ విగారను, దేవిగారి కల్లియును సోదరియును 4వ తేదీని మెయిలులో ఏలూరునుండి బయలుదేరి ఆనాడే కాకినాడకు వున్నట్లును వచ్చిరి. కాకినాడ లాల్ కా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి పి. సత్యనారాయణగారును, మరికొందరును రైలుస్టేషనుకు వెళ్లి వారికి స్వాగత మొసంగిరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటు కాకినాడలో లేనందున దీనివలన మేజిస్ట్రేటు 16 వ తేదీనకును రిమాండు ఉత్తరపు నిచ్చెను. 19 వ తేదీని విచారణ ప్రారంభము కావచ్చును (తంతివార్త)

చిత్తూరు మండల నాయకులు

శ్రీయుత, సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారు

ఈనెల 16 వ తేదీని కడలూరు జైలునుండి

విడుదల చేయబడుదురు.

ఇదివరలో చిత్తూరు మండలమున నారాయణరాజుగారును మద్యపాన మేధమును గురించి సంపూర్ణముగ పాటుపడి ప్రభుత్వ బాధికి గురియై 1 సంవత్సరము విడిచిపెట్టబడు పాట్లడి కడలూరు జైలునుండి శ్రీయుత, సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారిని యీ నెల 16 వ తేదీని విడుదల చేసెదరు. 17 వ తేదీ చిత్తూరు, 18వ తేదీ తిరుపతి, 19 వ తేదీ నారాయణరాజుగారు వచ్చునట్లు వారు వ్రాసెయుండు ఉత్తరములను జెలియించుచున్నది. ఈమండలముందు అసహాయోద్యమమున కృష్ణజన్మస్థాన మలంకరించుట యం దగ్రతంబూల మండిత శ్రీ శ్రేష్ఠిగారికి ఆయాగ్రామముల గాఢియోధుసంఘములును దేశీయనాయకులు తదితరులును స్వాగత మొసంగి సన్మానించుటకు కోరుతున్నారను. అని చరణ్ తాకమునుండి, కాంగ్రెసు కార్యదర్శి పి. శంకరమూర్తిగారు మాకు వ్రాసిరి.

దేశీయ కాంగ్రెసు మహాసభ

రాజకీయముగా చెరిసాల కేసినచ్చినవారికి

ప్రీటిక్టర్లు

అకాలీలు విస్తారముగా వచ్చెదరు

(గయ-డికెంబరు 2)

సర్దారు గురబక్షసింగుగారు 30 వ తేదీని స్వరాజ్యపురికి వచ్చి సిక్కుల (వార్షిక మహాసభ) దివానును జరుపుటకు కాంగ్రెసుభాగ్యాలకు సమీపమున నొక వికలయగు స్థలమును ఏర్పరచిరి. చాలమంది అకాలీలు వచ్చెదరని చెప్పిరి.

శిక్షనందినవారికి ప్రీటిక్టర్లు

అసహాయోద్యమము సంబంధమున ఆరెట్టు చేయబడి కీషంపబడి కారాగృహవాస మొనరించి వచ్చినవారియొద్ద ప్రతేక రుమును పుచ్చుకొనవలెనని వారికి ఉచితముగా టిక్కెట్లు నిచ్చుటకు సన్మానసంఘమువారు నిశ్చయించి 1000 ప్రీటిక్టర్లను పంచివెట్ట వలచిరి. వాని నన్ని కాష్ట్రములకును పంపెదరు. వానిలో అధిక సంఖ్య వంగ, విహార్, పాంచాల సంయుక్త రాష్ట్రములకు పంపబడును. వానిని బడయగోరువారు ఆయా రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘముల ద్వారా దరఖాస్తులను పంపవలెను. అట్టి ప్రీటిక్టర్లతో సభకు వచ్చినవారు ప్రేక్షకులుగానే భావింపబడుదురు. వారు కాంగ్రెసుదర్శనం పనిచేయగూడదు. టిక్కు నియ్యగూడదు.

ఇతరసభలు

భారతగోరక్షణసభ, భారత హిందూమహాసభ, భారత మహమ్మదీయ మహాసభయునుగూడ గయలో కాంగ్రెసువారముననే జరుగును.

కలకత్తా ధూమకేతువత్రిక

ముద్రాపకుడు తుమావణ చెప్పుట

2వ తేదీని కలకత్తాలో సంపాదకుని వైసి లేబడినకేను విచారణ జరుగుచుండగా ముద్రాపకుడు తుమావణ ప్రతిఘటించెను. అందువలన ముద్రాపకునివై కేసుదాఖచేసిరి. సంపాదకునివై కేసు జరుగుచున్నది.

గయలో ఖద్దరు ప్రదర్శనము

ఆంధ్రఖద్దరు స్టాలు

గయలో ఖద్దరు ప్రదర్శనముగూడ జరుగును. అచట ఆంధ్రరాష్ట్రము నందలి ఖద్దరును ప్రదర్శించుట కొకస్టాలు (దుకాణము) నేర్పరుచుటకు ఖద్దరుకాఖాదైర్య్య కాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావుగారు ఏర్పాటు చేయుచున్నట్లు గాన ఆ మ్యకము నిమిత్తము ఖద్దరు బట్టలు మూలు మున్నగువానిని ఆంధ్రరాష్ట్రమునుండి ఆపదర్శనమునకు పంపగోరువారు గయలో ప్రదర్శనకాఖవారికిగాని చెన్నపురి తంజునెట్టిపిడి నెం 7 రు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారిగాని వానిని వెంటనే పంపవలెను. 20 వ తేదీలోగా ఆవస్తువులు గయకు చేరవలెను వానిని పంపుటకు రైలుఖాల్జీలు మున్నగు క్యయములను సరుకులను పంపువాకే భరింపవలెను. అమ్మబడిన కస్తువులను కచ్చిన సామును మిగిలిన కస్తువులను తరువాత మరల వారికి పండి చేయబడును.

గయలో జరుగవచ్చు దేశీయ కాంగ్రెసు మహాసభలో వాటు దీర్ఘరూప బడిన ఖద్దరుప్రదర్శనము డిసెంబరు నెల 22వ తేదీని గయలో జరుగును. ఆ ప్రదర్శనమున దీనున ప్రేటరులుగా పనిచేయుటకు ఆంధ్రరాష్ట్రమునుండి వెళ్లవలసినవారు 13 వ తేదీలోగా బయలుదేరి గయకు వచ్చునట్లు ఏర్పాటు చేయవలెనని ఆంధ్రరాష్ట్ర ఖద్దరుకాఖ దైర్య్య కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి గయనుండి నేడు తంతివార్త వచ్చినది.

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

22 తేదీని గయలో జరుగును

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ డిసెంబరు 22 వ తేదీని గయలో అధ్యక్షునికీర్తిరమున జరుగును.

సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసుసంఘము

ప్రతినిధుల ఎన్నికలు గయలో జరుగు దేశీయ మహాసభకు 13 మంది ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకు యీ నెల 5 వ తేదీని ఆలహాబాదులో సభ జరిగిరి. చాలమంది వచ్చిరి. 88 మంది పేర్లు నూచింపబడిన. వారిలో 14 గురు కాసనసభలకు వెళ్లవలె ననువారు తక్కినవారు వెళ్లగూడదనువారు. కాసన సభలకు వెళ్ల గోరువారి 18 మందిని ఎన్నుకొనిరి. పండిత క్యామలాలు నెహ్రూగారికి అందికంటె హెచ్చువోటు 197 టిట్లు వచ్చెను. కాసనసభలకు వెళ్లగూడదను వారికి వచ్చిన వోట్లలో గరిష్ఠసంఖ్య 88, కనిష్ఠసంఖ్య 5-సభలో చాల ఉత్తేజ భావము కలిగినది.

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయ సభ

దస్తవేగారి లేఖ

విరారులో ఆనాడు జమునాదాసుగారు సభలో నందిన ఘడియారము ప్రకారము సరిగా 4 గంటలకు సభ ప్రారంభింపబడెను. సభ 5 నిమిషములు ముందుగా ప్రారంభింపబడినది ఆక్షేపించుటకు లేచిన డాక్టరు కల్కావూగారిని గడియారము వంకచూడుడని చెప్పగా ఆయన నిరుత్తరడై తన గడియారములో నింకను 4 గంటలు కాలేదని తప్పుకొన బాచెను కాన సభ నిమిత్తము ప్రత్యేకముగా చేయబడినకాలలో నిర్ణీత కాలము 4 గంటలకు నా అధ్యక్షతక్రింద జరిగినసభలో పరిష్కరింపబడిన ఎన్నికలే చెల్లునుగాని తక్కినఎన్నికలు చెల్లవు. కాసనసభలకు వెళ్ల గూడదను పక్షమునకు చేరిన ప్రతినిధులకు విరారులో సన్మాన సంఘమువారు మని చెప్పుకొనువా రెట్టి సౌకర్యములను చేయలేదు. ఆపక్షమునకు చేరిన 20 మంది ప్రతినిధులును దూరస్థముల నుండి వచ్చిరి. బెన్సి ను వలంబీరులు వారికి బసలు ఫలహారములు సమకూర్చిరి లేనివోవారు చాల యిబ్బందిపడవలసియేయుండెడిది. ఇంతటినుండి మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకు వ్రాయగోరువారు, కిరారు మహాజేవపరంజిగారు, అధ్యక్షుడు, మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము, 6 కుకవారపేట, పూనానగరము" అని వ్రాయవలెనని దస్తవేగారు పత్రికలకు వ్రాసిరి.

దేవదాసు గాంధీగారు

చెరిసాలలో నెవ్వరిని చూడగూడదు

గాంధీమహాత్మునికన్యపుత్రుడు దేవదాసుగారు లక్నో చెరిసాలలోనున్నారు. ఆయనను చూడటకు జంఖమురై లెవ్వరును వెళ్లగూడదని ఉత్తరపు చేసిన మాట నిజమేనా? అందుల కేమికాణము? అని సంయుక్త రాష్ట్రముల కాసనసభలో రాయ విక్రమజితుసింగు బహదరుగారు రిడిగిరి. అత్యుత్తరనియ్యబడినమాట నిజమే. దేవదాసుగారు చెరిసాల నిబంధన నల్లంఘించుటచే నట్టి అల్ప చేయబడినది లాంఛెట్టు గారు తరచుచిరి.

భారత సాధు సంఘము హాసభ

మహాత్ముని తురీయ శ్రమము

తిరువన్నామలైహి. ఇరుగుచున్న మహాసభకు రెండవదినము నకుడ నవంబరు 20 గణపతిశాస్త్రి గారే అధ్యక్షతవహించిరి. శ్రీ శ్రీ 8000 మందిసాధువులును చాలమంది యితరులును సభకు వచ్చిరి. హిందూమతమునకు వేదశాస్త్రములే ఆధారము. వానిని ఆద్య కాద్యగ్రంథము లందురు. వేదములలో 250 మంది ఋషుల పేరులు గలవు. వేదము భగవంతునివలనకలిగినది. మనము ఋషుల సాచార్యులని అంగీకరింపము. పరమేశ్వర దేవుడే మహాచార్యుడు, భగవదా శేషము గలవారి వాక్కున వేదములు వెడలినవి. వేదవాక్యము లాజ్ఞాప్తి రూపమున నున్నవి, అని అమెరికావారందరు. వర్ణాశ్రమభేదము వేదమునందేకలక; గాని యిప్పుడు బ్రాహ్మణులు మను వారు వర్ణాశ్రమభేదములను సన్నిహితుల వదిలివేసి కర్మ శ్రద్ధలై యున్నారు. వారు సామమూలమున బ్రాహ్మణులుగాని శాస్త్రాధిపతి బ్రాహ్మణులుగాదు. బ్రాహ్మణ లక్షణములు కల వారు మాత్రమే బ్రాహ్మణులు. మనశ్రుతి శ్రుతిదేవ తన బ్రాహ్మణభక్తులను వదిలి భ్రష్టుడు కావలెనని మనమెన్నటికిని కోర గూడదు అని అభ్యర్థించు నుడివెను.

హిందూధర్మచరిత్రయు భగవద్గీతయుండే కలనని ప్రళంసా పూర్వకముగా దియినందస్వామి నుడివెను.

గాంధీమహాత్ముడిపుడు సన్యాసాశ్రమమందున్నాడు

గాంధీమహాత్ముడు తొలుత నాంక్షర్యమునకు వెళ్లినపు యు బ్రహ్మచర్యాశ్రమమున నడిచెను. పిమ్మట శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారిని వివాహము చేసుకొని గృహస్థాశ్రమము నిర్వహించెను. అనంతరము సుబర్హతి తీరమున పన్ను కాలను నిర్మించుకొని వాన ప్రస్థాశ్రమమున నడిచెను. ఇప్పుడు యెరవాడ చెఱకాలలో య ర్యాశ్రమమును జరుపుచున్నాడు గాన ఆ మహాత్ముడు బోధించిన రీతిని అహింసాశ్రమమునుబూనవలెను. అహింసాశ్రమ జను హింసను మరచివేరట కనుబటలను గూడ మానివేయవలెను. అని కుమారస్వామి పిల్లగారు (తిరుకొయిలూరు) నుడివెరి.

ముద్రాదనమున అనగా డిసెంబరు 1-వ తేదీన సర్. టి. సహాధిపత్యముగా రధ్యక్షత వహించి.

బొంబాయి మ్యునిసిపలు కార్పొరేషను

ముగ్గురు స్త్రీలు సభ్యురాలైదుగు నిలచుట

బొంబాయి జాతీయ కక్షవారు నాడేకిన్ను కలిగారినే గాక సహజసిద్ధి బయ్యబాయి ఆర్. లోలేకాలా కష్టగార్లు గూడ అభ్యర్థులగా నంగీకరించిరి. బొంబాయి జాతీయకక్ష వారి ప్రయత్నములవలననే బొంబాయి కార్పొరేషనువారు అధినివేశముల ప్రతిపాదనలను బహిష్కరింపవలెనను తీర్మానము నామోదించిరి. కార్పొరేషను విధానమును మార్పుట-గాను, ఎక్జిక్యూటవ్ లు, ట్రాంజేక్షన్ల పరిపాలనమును మ్యునిసిపలు వారే జరిగించుటలు యుట నగర వ్యవహారములందు కార్పొరేషనువారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును బడయుటలు చేయుట, నగరమునందుకును వెంటనే నిర్బంధ పాథమిక విద్యా విధానము నయలతోకై తెచ్చుట, దేశభాషా ఉన్నత తరగతులలో హిందీని నిర్బంధ విషయముగ నేర్పుటలు, బుద్ధిపామును శిక్షయను పూర్తిగా బహిష్కరించుట, మ్యునిసిపాలిటీకి సంబంధించిన సంతకరత్ కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించిన నిర్మాణ విధానమును సాగించుట, అనగా మ్యునిసిపలు పాఠశాల అన్నిటి లోను రాట్నములపై నూలుగడికించుట బాలుకకు జాతీయ గీతముల నేర్పుట ఇతరు ప్రదర్శనముల జరుపుట మున్నగు విషయములను గూర్చి మేము కార్పొరేషనులో ప్రయత్నము చేసినము గాన మాప్రతిభలకు వోట్ల నియ్యవలెనని బొంబాయి జాతీయ కక్షవారు ప్రకటించిరి.

చెన్నపురి ఖిలాఫతు సంఘము

అబ్దులుముజిదు షేరారుగారి రాజీనామా

ప్రస్తుతమున ఖిలాఫతు సంఘసభ్యులుగా నున్నవాకు దానిని కాంగ్రెసు భద్రతనే నడుపబూని యున్నారు. శాసనసభలను బహిష్కరింప గోరుచున్నారు. వారు విధానమును మార్పుట కంగీకరింపలేదు. మహమ్మదీయులలో చాలమంది సంఘమువారి భద్రత నామోదించ లేదుగాని ఖిలాఫతు విధానమును కూర్చి భిన్నాభిప్రాయము లేమయును లేవు. వైకారణముల వలన నూతనోత్సాహమును కలిగింప నవకాశము లే నందున నేను కార్యదర్శి పదవికి రాజీనామా నిచ్చితిని షేరారుగారు తెలిపిరి.

శ్రీమతి పార్వతీదేవిగారి కేసు

ప్రేటు మెంటు

పార్వతీదేవిగారు వ్రాసిన యిచ్చిన ప్రేటుమెంటు నిటుల జయిలరు కోర్టులో చదివెను.

నా జీవిత కాలమున నేడు వర్తదినము. ఎలవన ప్రస్తుత ప్రభుత్వమును తొలగింపగోరి రాజద్రోహమును బోధించితిని నాపై కేసు చేయబడినది. నేను నేడు యాకోర్టులో నిందిత స్థానమున నిలవవలసింది. దొరతమువారు నాపై కేసు చేయుట చే నాదేశనేన కొంతప్రయోజక మొనదని శ్రువగుచున్నది గాన నేనదృష్టవంతురాల నైతిని. నాదేశనేన ఫలవంత మగుట వలననే దొరతమువారు నాపై కేసు చేసిరి. ఈదేశమున రాజకీయముల కిదివరకు నా సోదరిములు కొందరు కీడింపబడినను రాజద్రోహమును బోధించినందులకు కేసు చేయబడినదానను నేనొక్కతేనే అని తలచుచున్నాను.

నేను అసహాయవాదిని, గాన విచారణలో పాల్గొనలేదు. ఫిర్యాదీల సాక్షులందరును, పోలీసు యువ్వులు వారిలోనొకడు వారివలన బ్రతుకువాడు. నాఉపన్యాసములను వేలకొలది ప్రజలు వినిరి చెప్పిరేగాని వారిలో సాక్షుమిచ్చుట కొక్కనినైన పిలువకాలక పోయిరి. వారు పిలువగలిగిన నాజొక్కడును గూడ విదిర కనేకసారులు కిడింపబడి పోలీసుల పరిశీలనమునందు నున్నవాడేగాని మరెవరైనను వారికి దొరకలేక. నేను పన్నునిందితిని వారు చదివిన వ్యాసము తెలియును నాచే నొసంగబడినవిగావు. వారు సభలో నేను పన్నునించుచుండగా వ్రాసికొనినది గవు. మిడిమిడి జ్ఞానముగల పోలీసు నౌకరులు యిందలమబ్బాయి అలోచించి జ్ఞానముమీద వ్రాసినవి. నేను నడిచితిని. వెదకెదల పార్సీయాలను వారు చదివిరి. నాకు వాని అర్థముగూడ తెలియదు. అట్టిమాటలను నే నెన్నడు పలుకను.

నేను పరిశుద్ధుని హిందీభాషలోనే ఉపన్యసించెదను. వారు వ్రాసిన వాక్యములు కొన్ని కేరలును నీతిబాహ్యములు. అట్టివి నానోట నెన్నడును వెడలవు. ఇట్టి వ్రాతలను ఆధారము చేసికొని కేసుచేయుట మిక్కిలి అకమము. గాంధీమహాత్ముని కన్యకల నగు నేను కాంతిప్రేమనుగూర్చియే నిరంతరమును బోధించుచుందును. అట్టి నేను జాతివత్సంఘద్వేషమును బోధించితిని నాపై కేసు చేయుట అతి సాహసము. భారతదేశమున కత్యంతదురవస్థను కలిగించుచున్న యీ ప్రభుత్వమును స్తంభింపజేయుటకు హింసాదౌర్భాగమును పాథనముగా గైకొనక కేరలము కాంతిప్రేమలనే సాధనములు గాగొని పనిచేయుట నాకు మరెవరి. అహింస నేనెల్లు నేన చేయుచుందును.

ఈ మహాత్మ్యమును అసహాయాద్యము ప్రారంభింప బడినపుడు ఆది దైవాజ్ఞ యనుభావము నామదిలో కలిగినది. జలమవాలావారులో మాతులైన నిర్దోషులును మహిళలలో అరమానములకు పాలైన అనాధస్త్రీలును విదేశనాగరకలన నాగరకదేశములం దెదును గూడ లేనంతటి సరకు దారి ద్రవమునకు పొల్లురు ప బడిన కోట్ల కొలది దేశీయులు నైకకార్యముగ నన్నాజ్ఞాపించుచున్నట్లు నేను భావించితిని ఘోరవికల్పం కాకరమైన భారతమాత ఆర్తనాదమే నన్నిండులకు పురికొల్పినది. నేను మిన్నకుండ జాలకపోతిని. నేనది వరకు 12 వత్సరములనుండి నెరవేర్చుచున్న ఉపాధ్యాయాద్యోగమును వదిలి అత్యవిశ్వాసము ఆత్మగౌరవము స్వేచ్ఛ మున్నగువానిని నాడేయు సోదరసోదరలకు బోధింపబూని రెండేడువందల పంజాబు మున్నగు రాష్ట్రములందు సంచార మొనరించుచుంటిని.

ప్రతివోటును నాసోదరి సోదరులు నా కొసంగిన స్వాగతమును చూపినఆవరణను నేను మరువకాలను. గాంధీమహాత్ముని పవిత్ర సందేశమును సమగ్రముగ తెలుపగల శక్తి నాకు లేవన్న ను వారత్వధికురు నానక్తితో. దాని నాలకించిరి. వినుటయేగాక వాని నాచరణలోనికిదెచ్చిరి. దేశనేనకు లందరినైన ప్రయోగింపబడిన నిర్బంధాస్త్రములకు వెఱవక స్థిరముగ నిలచిరి. కొన్నివిడ్డ క్రితము ధైర్యవీహులై భయవిన్నూలై ఉద్యోగులకు పాదాక్రాంతులై ధూళి బృంగి యుండిన నాదేశీ యువపురు నిష్ఠులై సభైర్యులై ఆత్మగౌరవమును గుర్తెరింగి నిలవ గలుగుటకు చూడ భారతమాత భావిభాగ్యములనుగూర్చి నాకమిత విశ్వాసము కలిగినది. గాంధీమహాత్ముని విమలసందేశము పల్లెను ధిల్లీని భగవంతునకును పశులపాకును గూడ వ్యాపించింది. దేశీయులకందరికిని కలగకమైనది. ఇదియెట్టి ధైర్యసైన్యమై, యిట్టిఆత్మగౌరవమే స్వాతంత్ర్యము గల ప్రజలకుండ బగినది. ఈరీతిగా ఉడతా భక్తితో ఆత్మలెప్పుడు నైనను మహాత్ముని పవిత్రసందేశమును దేశమున ప్రకటింపగలుగుటచే నామనగడ సార్థకమైనది. ఆ దివ్యజ్యోతిని ప్రకాశమాన మగు నాదివ్యము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య లేజమును సంతోషగాధాంధకార బంధువులగు ప్రజల హృదయములందు ప్రకాశింప జేయ గలుగుట మహాత్యాగ్యము. దేశీయులందరును స్వరాజ్యపరంభమున నిడుగ్గులై యున్నారు గాన ప్రతిభారతీయుడును ప్రతి

భారతాంగనయును యధాశక్తి నీసంరంభమున పాల్గొననివోవారి జీవితము సఫలము కాజాలదు. నేనెల్లు ప్రయత్నించితిని నాభక్తి వశమున ఫలముగూడ తీసుముగ నే లభించినది. ఏ దొంతకమైనను స్త్రీలపై శ్రద్ధమెత్తింవో దాని అత్యము సమీపించినట్లే అని నేననేకగతులలో నుపన్యసించితిని. నేను కష్టముల ననుభవిం చుటవలన స్వరాజ్యప్రాప్తకాలమెంతిలో నొక్క నిమిషము తక్కువ యైంనుగూడ నేను సంతోష పూర్వకముగా నాజీవి తము నర్పించెదను. నాకు కిత్తవేసి కారాగృహమునకు పంపింవో నాదేశీయులంకలెదుమాత్రమైన ప్రబోధము దానివలన కలుగక మానదు గాన నేడు నేను చాల సంతోషి జేచుచున్నాను. నాసోదరిమ తలులాగా!

అతి విషయముతో కొన్ని విషయములను మీకు విన్నవింప గోరెదను. ఒక జాతియొక్క భాగ్యఫలము స్త్రీలవలననే లభింపవలెను. పురుషులు అవదలకు పాలై నిరుత్సాహులై ధైర్యవీహులై చరిత్రకల బడిన పురుషుల స్త్రీలు వాటి ధైర్యమును ఉత్సాహమును కలిగింపవలెను. ఉపాధిభావమును ప్రబోధింపజేసి వారు ఘనకార్యములకు గడం గునట్లు పురికొల్పవలెను విజయయాత్రానగరమున విజయసభ మున వారి ననుగమింపవలెను. లేనివో పురుషు లేమయును చేయ జాలరు. స్త్రీలు పురుషులకు భీరత్వమును మాంద్యమును నిరూపింపబడును కలిగించును వారి ఆశల నడంజేయుచున్నవో వారు భారతాంగనతో స్వాతంత్ర్యముతో దేశనేన నెల్లు చేయగలుగుదురే

భగవంతుడ దైవ్యమును పరాధీనతను దుర్దేశను సంతాపమును తిలకించి గాంధీమహాత్ము డెట్లుపరితపించునో అటులే భారతాంగనలందరును అహింస కలు సంతప్రసాదములై దేశము క్రికి గడంగిననే గాని స్వరాజ్యము లభింపదు; గాన సోదశీకుల ల్లలారా మిమ్మై గొప్పభారము చేయబడినది. మివిధిని మీరు నెరవేర్చువలెను. భారత పుత్రికలు దేశభక్తివీహినులను నవభూతికి మీరు పాలుపడ గూడదు. ఎల్లవారును కాంతిముతో ధైర్యముతో కష్టములకొన్ని త్యాగముతో, దేశనేనకు సంసిద్ధులు కావలెను. అపుడే స్వరాజ్యము సన్నిహిత మగును. వందేమాతరం.

మాతృహృదయముగ భారతదేశాని కృష్ణపరిచారిజుగు పార్వతీదేవి-మిరటలు

29-11-22] [టిబూను

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు

3 వ తేదీని హరియనా చేరుట

గాంధీమహాత్ముని భక్తశక్తి శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు 8 వ తేదీని పంజాబులోని వారి మనాపట్టణమును చేరి.

బహిష్కరణ త్రయము

విద్యాలయ శాసనసభలు న్యాయస్థానములు

బహిష్కరణము తొలగింపగూడ దని మహారాష్ట్రు లనుట

బహిష్కరణ త్రయమును తొలగించుటకు మహారాష్ట్రు లెంతమాత్రము నంగీకరింపరు. అభ్యుత్పాదకదేశము దాను గారు శాసనసభలకు వెళ్లవలెనని బహిరంగముగా వెల్లడించుట ఆశ్చర్యజనము అని మహారాష్ట్రులు మారదయలు నాగుగొక కొక లేఖ వ్రాసిరి. దానిపై 18 మంది కాంగ్రెసు నాయకులు సంతకములు చేసిరి.

అకాలీల సంస్కరణోద్యమము

మరికొన్ని గురుద్వారములు వశమగుట

కొన్ని సాహెబు గురుద్వారమును సహాయు లెచ్చి, నిజుగానున తెలులాలను గురుద్వారమును మహాత్ము హింస నిండుగాయను నోషియ్యగుతో నిటహి జాటుగా గురుద్వార, వంటి మహాత్ము ప్రబంధక సంఘమువారికి కళకరిది.

అవ్వరిమరుజిల్లా భాదాసాహెబులోని గురుద్వారము, పరిపాలనమును చక్కబరచుటకు కిరకధర్మల నలవలించుట, యీనెల 10-11 తేదీలలో వడట గురుద్వారాసంఘము వా కలన గొప్ప పాను జనువబడునది తెలియుచున్నది. భా సాహెబు గురుద్వారమును అట్టి వ్యక్తస్థాపకులు గురుద్వారా సంఘమునకు వశమవులేదు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 5-వ తేదీ

మంగళవారము

నూతన వ్యాఖ్యాతలు

నూతన వ్యాఖ్యాతలు సిద్ధాంతమునకు నూతన వ్యాఖ్యాతలు బయలుదేరిరి. ఉద్యమాశయములను వీరు వేరువిధముగ వ్యక్తపరుచుచున్నారు. శాసనోల్లంఘనసంఘ నివేదికయందు, నైహూతలు అజ్ఞాల్ భాను గార్లు దెలిపిన యభిప్రాయముల గాంచిన, ఈ సంగతి తేటపడును. కలకత్తాలో జరిగిన ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభయందు, గాంధీ మహాత్మునిచే నెలకొల్పబడిన చార్జన్మరహితసహాయ నిరాకరణవిధానము సంగీకరించి, దాని నవలంబించుటకు తీర్మానింపబడెను. ఆ విధానమునందు, బిరుదుల విస్తరణము, కోర్టుల పాతశాలల బహిష్కారము, శాసనసభల ఎన్నికల బహిష్కారము మొదలగు సంశయములు చేర్చబడెను. గాంధీ మహాత్ముని యుద్దేశమును లక్ష్యపెట్టక, ఈ తరుణమున వేరు ప్రయోజనములను సూచించుట ఎంతమాత్రము భావ్యముగ నుండదు. నాగపురపు కాంగ్రెసుమహాసభయందు గావింపబడిన తీర్మానము, ఎన్నికలను బహిష్కరించుటలో జూపిన యభిప్రాయానికి వోటరుల నభినందించుచున్నది. నూతన శాసనసభలు దేశమునకు ప్రాతినిధ్యము వహింపజాల వనియు, వోటరుల యనుమతి లేక శాసనసభలలోనికి బోయినవారు రాజీనామా నీయవలసిన దనియు, ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ సభ్యులు లేమ స్థానములను నిలుపుకొనుచో వోటరులు కొన్నిరుల రాజీయసహాయము నేమాత్రము కోరగూడదనియు, ఈ తీర్మానము వివరించెను. ఈ తీర్మానము నుపపాదించినవారు చిత్తరంజన దాసుగారే. అహమ్మదాబాదు సభలో, దాసుగారియదలచిన అధ్యక్షకోసన్యాసమున గూడ, సంస్కరణముల యొక్కయు, శాసనసభల యొక్కయు నిష్పయోజకత్వము వెల్లడిజేయబడెను. శాసనసభా బహిష్కారావశ్యకత సూచించబడెను. శాసనసభల ఎన్నికలను బహిష్కరించుట, వోటరుల కర్తవ్యము. వోటరుల చే బహిష్కరింపబడిన శాసనసభలు నిస్సారములనియు, నిర్జనములనియు వేరుగ జెప్ప నక్కరలేదు. వీనిలో బ్రవేశించెడివారు ప్రజాప్రతినిధులు గారని, నాగపురపు కాంగ్రెసుసభ స్పష్టపరచి యుండెను. ఆత్మగౌరవమును బలుపుకొనదలచినచో, అట్టివారు రాజీనామా నీయవలసి యుండెను. రాజీనామా నీయనివారు, వోటరులచే బహిష్కృతులయిరి. అందుచే జీవచ్ఛవముల బోలియుండెడి ఇట్టి సభలలో నెవరో ప్రవేశించిరిని గుండ నవసరము లేదు.

వారిని స్థానభ్రష్టుల గావించుటకై, నిరాకరణావలంబులు వానిలో బోయి దూరి, తమదీక్షను వివాదాదుల పరిహాసాన్నదము. ఎన్నికలబహిష్కారముతో వారిధర్మము ముగిసినది. శాసనసభలు తమప్రతిష్ఠను కోల్పోయెనని, అన్నిపక్షముల వారును అంగీకరించుచున్నారు. అమృతబజారు పత్రికాప్రతినిధితో దాసుగారు గావించిన సంభాషణయందు, శాసనసభల ఎన్నికలబహిష్కారము

అఖండజయము బొందెనని వారు నుడివియుండిరి. అటులగుచో దాని నిపుడు విడనాడనేల? వెనుకటి కన్నును నెక్కుడు ప్రయత్నముల సలిపి, శాసనసభాబహిష్కారమును విజయవంతము గావించుట నిరాకరణవాదుల పరమధర్మము. శాసనసభ లింకను అంతరింపలేదనియు, వానిని మారు హత్య యొనర్పవలయుననియు, దాసుగారు తలంచుచున్నారు. ఇంతవరకు జరిగినపనికి సంతసించుచున్నను, శాసనసభలను పరిమార్చువరకు దాసుగారు తృప్తిపడరు. శాసనసభలను పరిమార్చుటయే, నిరాకరణోద్యమాశయమని ఎంచినను, వానిని వెలుపలనుండియే పరిమార్చ సాధ్యమగును. అంతియగాని లోపల జేరి నిర్మూలించుట, దుస్సాధ్య మగుకార్యము. అట్టి ప్రయత్నమునందు, శాసనసభలు నిరాకరణావలంబులనయినను వశపరచికొనును. లేక శాసనసభల వినాశనముతో బాటు, నిరాకరణావలంబులును నశించుట తలస్థించును. శాసనసభలలో జేరుటయే, సహకార మగును. చేరినపిదప బహిష్కారమును కొనసాగించుట, కల్ల. శాసనసభలకు బ్రతిష్ఠ దొలగిపోయెననియు, శాసనసభలలో జేరెడివారు ప్రజాప్రతినిధులు గారను సంగతి కెల్లడియ్యెననియు, దాసుగారంగీకరించుచున్నారు. ఇంతకన్నను, జేయదగినదేమిగలదు? శాసనసభల ఆకారమునా, దాసుగారు ధ్వంసమొనర్చ నెంచినది? బక్కయకారము పోయిన ఇంకొక యాకార మేర్పడును. ప్రస్తుతపు పోరాటము, బాహ్యచిహ్నములకొరకు గాదు. ఏదియో నెకరీతిని శాసనసభలను కొనసాగించుటకు, అధికారవర్గమునకు సంస్కరణ శాసన మధికార మొసగుచుండ, వానిని ఊడబెరుకుటలు? అది ఎన్నిటికిని సాధ్యపడదు.

ఈ శాసనసభలను కొనసాగించుట యసాధ్యమని తలచిన, పూర్వవిధపు శాసనసభలను మరల నెలకొల్పు గలుగుదురు. వానిని నిర్మూలించుటలు? శాసనసభలు లేకున్న నిరంకుశాధికారము కొనసాగుటకు వీలులేదా? వీలున్నప్పుడు, ఈ వ్యర్థప్రయత్నములతో బనియేమి? ఇప్పుడు దొలగిపోవలసినది, నిరంకుశప్రభుత్వవిధానము గాని, కేవలశాసనసభలు గావు. ప్రజల సహకారము దొలగిన కొలదియు, ప్రజేచ్ఛకు వ్యతిరేకముగ పరిపాలించుట దుస్సాధ్యమగును. స్వపరిపాలన మపుడు సుస్థిరముగ నెలకొనును. అందుచే నిరాకరణ మింకను దృఢముగ కొనసాగుటకు ప్రయత్నింప నవసరముగలదు. ఇందుకు సాధనము స్వశక్తిప్రవర్ధనమే. నిర్మాణకార్యక్షీణతలన, స్వశక్తివృద్ధిజెందును. స్వశక్తి బలపడుకొలదియు, స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చును. నిరాకరణోద్యమప్రయోజనము నిర్మాణము గాని, కేవలవినాశనము గాదు. నూతనవ్యాఖ్యాతలు నిర్మాణము గూర్చి యోచించక, వినాశనపద్ధతులను మాత్రము యోచించుచున్నారు. వీరద్వైపిక బహిష్కార మనిన, వినాశనమనియు నిరోధమనియు మాత్రమే గనుపట్టుచున్నది. నిరోధముగాని, వినాశనముగాని బహిష్కారమువలన గలిగినను, బహిష్కారోద్దేశ మది గాదు. చెడుగునకు తోడ్పడకుండుట మానవధర్మము. అందువలన తాభము గలిగినను, నష్టము గలిగినను, స్వధర్మమును నిర్వహించుట మానవ్యవిధి యగును. గాంధీమహాత్ముడు స్వధర్మ నిర్వహణమును మాత్రము బోధించెను. తలచిన లాభము గలుగనందున, బహిష్కారమును వదులుట కారణమేమిదను సమ్యక్తత. నైతికధర్మము ననుష్ఠించునపుడు, లాభమును నష్టమును లెక్కించి, ఫలితము నిర్ణయించుట పాడి గాదు. చెడుగుతో చెలిమి జేయకుండున, చెడుగు మంచిగ

మారుట కవకాశము గలదు. ప్రేమామృతముచే, శత్రువులు మిత్రులగుదురు. నిరాకరణావలంబుడు పరిశుద్ధుడగుచు, ప్రతిపక్షులను పట్టెత్తుట జేయగలుగును. ఇందుకు మార్గ ప్రత్యక్షముల కార్యముల కడ్డుదగులచో, ఈ యడ్డును ఏ విధమున నయినను తొలగించుటకు వీరు ప్రయత్నించి విజయముగాంతురు. నిరాకరణావలంబుని నైతికాధిక్యము తొలగిపోవును. కేవలము ఎత్తులుమిగులును. ఎత్తులలో అధికారవర్గము దిట్టలని వేరుగ దెలుపనక్కరలేదు. అట్టితరీ, నిరాకరణవాదికి అపజయము నిశ్చయము.

మితవాదులనుగాని, అధికారవర్గమునుగాని, చార్జన్మరహిత ప్రేమామూలమున నాకర్షించుటయే నిరాకరణోద్యమముయొక్క యుద్దేశము. మితవాదుల కభ్యంతరముల గలిగింపకుండ, గాంధీ మహాత్ముడు బోధించి చనెను. శాసనసభలలోజేరి పనిజేసిన లాభముండునని నమ్మెడిమితవాదులకు స్వేచ్ఛ నొసగవలెను. సహకారమువలన ఎట్టి లాభముగలదో వారికి తెలిసిరావలెను. అట్టిస్వేచ్ఛ నొసగుటచేతనే, సంస్కరణములు ప్రయోజనవిరహితములని మితవాదులకు దెలిసివచ్చుచున్నది. కొంతకాలమున కయినను వీరికి విజముదెలిసి, నిరాశ గలుగకమానదు. అప్పుడు నిరాకరణమును వీరవలంబింపకబోరు. అందుకుమార్గ శాసనసభలలో మితవాదులు చేరుటకడ్డుగలిగించి, ఆస్థానములనునితాకరణావలంబులే ఆక్రమించుచో, ఉభయాలకును బద్ధవైర మేర్పడును. నిరాకరణావలంబుల వాడిని నిరోధించుటకు, అధికారులును మితవాదులును స్వరక్షణార్థము చేతుల గలిపెదరు. సహకారము నలుపుటకు, శాసనసభలే యక్కరలేదు. శాసనసభల వెలుపల సయితము, సహకారమున కవకాశము గలదు. అట్టిసహకారమువలన, ఎక్కుడు ప్రదముగలక. శాసనసభలను బహిష్కరించి, నిరాకరణపక్షమువారు వీరికి వెలుపల నుండుట చేతనే, మితవాదులలో పోరాటము దొలగినది. జస్తి సుపక్షపు తీవ్రత దొలగినది. అన్నిసంఘముల కలయికకును అవకాశ మేర్పడినది. ప్రస్తుతస్థితిలో వీరితోబాటు అసహాయవాదులుగూడ ఎన్నికలకు పోటీపడుచో, మరల వైషమ్యబీజము లుదయించుటయేగాక, జాతీయవాదులలోనే అనవసరస్పర్ధయు, అంతర్వైషమ్యములును ఏర్పడుటకు వీలగును. శాసనసభలలో బ్రవేశింపదగిన తరుణము స్వరాజ్య సిద్ధికి పూర్వముగాక, స్వరాజ్యసిద్ధికిబిమ్మటనే నని ఎంచవచ్చును. సహకారమును బలవంతముగ నివారించుటకు సాధ్యపడదు. నిరాకరణావలంబుల ప్రవర్తనమే, సహకారవాదుల నాకర్షించి, వారియందు మార్పు గలిగింపవలెను. ప్రస్తుత పరాధీన స్థితిలో, శాసనసభల వెలుపలనే అన్ని పక్షములవారి మధ్యను సహకారము సాధ్యమగును. లోపల జేరిన పిమ్మట, విభేదములును, మనఃస్పర్ధయు విస్తరించును.

ఏదియో యొక విధముగ పోరాటమును కొనసాగించుటయే, దాసుగారి యుద్దేశము. నిర్మాణకార్యక్రమమునందు ఉత్సాహము జూపనివారి కొరకు, ఉత్తేజములను కొన్ని వారియెదుట బెట్టవలయును. నూతనవ్యాఖ్యాతల యుద్దేశము, నిరాకరణోద్యమధర్మముమీద కన్న, పోరాటము మీదనే ఎక్కుడుగ ప్రసరించు చున్నది. కృత్రిమాందోళనమును నెలకొల్పి జూచుచున్నది. పోయిన యుత్సాహమును ఎన్నికల గడబిడలవలన పునరుద్ధరింపజూచుచున్నది. అంతియగాని, ఇట్టిపన్నుగడలు నిరాకరణధర్మమును మూల శ్లేషమగొనించు నను సంగతిని వీరు గుర్తించుట లేదు. గాంధీమహాత్ముని సంకల్పమును మరచి, అతడు

మొదటి భాగము మొదటి భాగమును తమ యుద్ధముల కనుగుణముగ మార్చి జూచుట, ప్రస్తుత నాయకుల కెంతమాత్రము పాడిగాదు. పదవాక్య మత్కృతి వలన, జాతీయోద్యమములు గట్టెక్కువు. శాసన సభలలో జేరి వానిని విమర్శించుట అసంభవమని నిర్ధారణ యగుచున్నచో, ప్రతిష్ఠాంబులముల యందు నమ్మకము గలవారిలో దేశనాయకులు గలరు. వీరి దేశభిమానమును గాని, త్యాగమును గాని, ఉన్నతాశయములను గాని, శాంతిత్వమును గాని, శంకించుట కెవరికిని వలనకడదు. భిన్నాభిప్రాయములయొడ అసహనము జూపుట ఎంతమాత్రము భావ్యముగ నుండదు. సదయహృదయముతో జాతీయసమస్యను చర్చించి, ఉభయపక్షములవారు కాంగ్రెసుపై తమ భక్తిని కనుబట్టుట యుక్తము. నితాకరణోద్యమమునకు ప్రధాన మగు విషయములలో రాజకీయములుండదు. శాసన సభల ఎన్నికల బహిష్కారము ప్రధానవిషయములలో నొకటి యనుటకు సందియము లేదు. నూతన వ్యాఖ్యాత లయినను, శాసనసభాప్రవేశము శ్రేష్ఠ మని భావించుటలేదు. విధిలేక దాని నవలంబించవలసినవచ్చునని వాగును విచారించుచున్నారు. నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణముపట్ల, ప్రజలు తగిన యత్నహామ జూపనంతటకాదు వాతీ ప్రతిక్రియను బోధించుచున్నారు. అట్టి ప్రతిక్రియతో బనిలేదని, ప్రజలు తమ కార్యదీక్షవలన నాయకులను బ్రబోధింపవలయును. నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించి, మహాత్ముని సందేశమును సఫలపరుచుటకు వారు దృఢనిశ్చయమును వ్యక్తపరుపవలయును. అప్పుడు నాయకులు తమ పౌర బాటును గ్రహింపక తప్పదు. గయా కాంగ్రెసు సభలో, గాంధీమహాత్మునికి విజయము గలుగుగాక!

ఏజెన్సీ పరిపాలనము

1921-22 సంవత్సరపు ఏజెన్సీ పరిపాలనానివేదిక గాంచిన, అక్కడి ప్రజలకి బృండులు చాల గలవనియు, వానిని దీర్చవలసిన యవసరము గలదనియు గనుపించును. ముఖ్యమగునవి ఫారెస్టు యిబ్బందులు. ఫారెస్టు యిబ్బందుల విషయమై ప్రజలలో మిగుల నసంతృప్తి గలదని వెల్లడి యగుచున్నది. దీనిని తొలగించుట కింతవరకును, నిర్బంధప్రయోగము గావించబడినటులమాత్రము, ఏజెన్సీకిమీషనరుగారిపోర్టు దెలుపుచున్నది. కాని, ఇందువలన ప్రజల కష్టములు తొలగిపోవు. దున్నుకొనుటకు చాలినంత భూమి లేక ప్రజలు యిబ్బంది పడుచున్నారు. మన్యజ్వర శాధితులై పలువురు మృత్యువాత బడుచున్నారు. మన్యజ్వరభయమువలన వెలుపలివారక్కడకు బోవుటకు భయపడుచున్నారు. ద్రవ్యము లేనందువలన, ఆరోగ్యమును చక్కబరుచుటకు తగిన ఏర్పాటుల గావించ వీలు గలుగలేదని, కమీషనరు గారు సూచించిరి. ఏజెన్సీ యభివృద్ధి ధన సమృద్ధిపై నాధారపడియుండునని, కమీషనరు గారు చెలిపిరి. ధనాభావమును సూచించినంత మాత్రమున, ఏజెన్సీల వ్యవహారము చక్కబడనేరదు. మదరాసు శాసనసభలో జరిగిన చర్చయందు, ఏజెన్సీ ప్రజల కష్టములను తీర్చవలయునని, కొందరు సభ్యులు గోరిలివీనిని తొలగింపక, కల్లోలములు దయించినపుడు వానిని తాత్కాలికముగ నణచివైచినంత మాత్రమున శాశ్వతలాభము గలుగజాలదు. మూలకారణములను తొలగింపని యెడల, అశాంతి బీజములు తొలగజాలవు. మలబారునందేమి, ఏజెన్సీయందేమి, సరియగు విచారణ సలిపిప్రజల సీతినీ విచారింపవలసిన యవసర మెంతయేని గలదు.

ముందునకా, వెనుకకా?

వైకొంటుపీలు ప్రభువుగారు, ఇండియను మెడికల్ సర్వీసులో ముప్పదిమంది యూరపీయనులను ప్రత్యేక పుషరతులపై నియమింప నెంచిరట. అయిదు సంవత్సరములు కొలుపు జేసిన పిమ్మట, వారు రిటైరగుటకు వీలగును. అప్పుడు వేయిసవరతుల మొత్తము వారి కొనగబడును. రానుబోను, ప్రయాణపు ఖర్చు లీయబడును. ముప్పదిరెండు సంవత్సరముల లోపు వారిని ఈ కొలుపునందు చేర్చుకొందురు. యుద్ధములో కొలుపు జేసినవారికి, జీతము, ప్రమోషను, పెన్షనులలో సౌకర్యములుండదు. యుద్ధపు కొలువులో మూడు సంవత్సరములు బనిచేసినవారు కాపైనుగ పని ప్రారంభింతురు ఆఫీసరులకును, వారి కుటుంబములకును గూడ ప్రయాణపు ఖర్చు లొనగబడును. సర్వీసులలో భారతీయుల సౌకర్యముగ జేర్చవలయునని, మితవాదు లాందోళన సలుపుచున్నారు. యూరపీయను యుద్వ్యోగులను నియమించుటకు పీలుప్రభువుగారు రేర్పాటుజేయుట, మితవాదులకు ప్రత్యుత్తర మొసగుటకేగాబోలు. మితవాదులను దరిజేర్చుట కిదియే నామార్గము? సంస్కరణములను నమ్ముకొనిన కలిగెడిలాభము లివియే. పీలుప్రభువుగారి నిరంకుశ చర్యలను, ఏశాసనసభయు నడ్డగింపజాలవు. మితవాదు లికనయినను తమభ్రమను విడనాడుట యుక్తము.

దండు నారాయణరాజుగారు

పశ్చిమ గోవాపరిమండల కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శియగు దండు నారాయణరాజుగారు రాజద్రోహనేరముక్రింద అరెస్టుఅయిరి, నిన్నటివనము ప్రకటించబడెను. వీరికి గలిగిన గౌరవమునకు, ఆంధ్రులు వీరి సభినందింపకబోరు. కాంగ్రెసు ఆజ్ఞ ననుసరించి, వీరు తమ న్యాయవాదవృత్తిని విసర్జించి, స్వమండలమునందు మహాత్ముని యుద్యమమును వ్యాపింపజేయుటకు, కడుశ్రద్ధవహించి పాటుబడిరి. వీరి కార్యదీక్షయు, సరళస్వభావమును, ప్రజలకు మార్గదర్శకములయ్యెను. గుంటూరునందు, శాసనోల్లంఘనసంఘము విచ్చేసినపుడు, వాలంటీరులక్రింద వీరు అరెస్టు జేయబడిరి. ఆంధ్రదేశమున నిరాకరణోద్యమము బలపడుచున్నదని, నారాయణరాజుగారివంటి దేశభక్తుని నిర్బంధము దెలుపకనే దెలుపుచున్నది. ఇట్టి నిర్బంధములు ఆంధ్రులకు నిరుత్సాహము గలిగించుటకు మారుగ, వారి కార్యదీక్ష కక్కుడుప్రోత్సాహము గలిగించునని నమ్మదము.

పార్కు ఫెయరు

పార్కు ఫెయరులో మద్యమును విక్రయింప గూడదని, నిన్నటిదినము జరిగిన బహిరంగసభలో తీర్మానింపబడెను. కార్పరేషను సభవారు నేటి సాయంకాల మీవిషయమును మరల విచారించెదరు. వెనుకటి తీర్మానమును వీరు రద్దుజేయచో, అత్యగౌరవమును పూర్తిగ గోల్పోవుదురు. జన్మిను కూటులూరుగారు అధ్యక్షునికి లేఖను పంపినంత మాత్రమున, తమతీర్మానమును పునర్విమర్శింపవలసిన యవసరము, కార్పరేషనుసభవారి కేమాత్రమును గనుపట్టదు.

కేరళ మండలము

కేరళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము, శాసన సభాప్రవేశము బనికరాదనియు, అందువిషయమై కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునం దెట్టిమార్పు గావించ

గూడదనియు తీర్మానించినది. అన్ని మండలములును, ఒకటివెంట వేరొకటి తమ దృఢాభిప్రాయము నిరీతి వెలిబుచ్చుచుండ, దేశభిప్రాయమేవంకకు మొగ్గుచున్నదో, నాయకులు గ్రహించి ప్రజాభిమతమును గౌరవించుట యుక్తము.

స్థానికవార్తలు

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—డిసంబరు 2న తేనీకోతం త్వరయ్యే వాడుకాటికి యీశ్వరములో చావులు సంతృప్తి పుర్రుటకు వేయంటికి 48.1 యుండెను. గతవారములో 49.7 యుండెను. స్కాట్లకము 7 గురకు పోయగా ముగ్గులచూరయిచ్చి ఇతరజ్వరాలవల్ల 23కుడి వనిపోయిరి. గత సంవత్సరం యిదే వారములో రేటు 87.8 యుండెను.

కీ|| కే|| ప్రాశ్నెనరు బి. హనుమంతరావు:—భారత విద్యాకాఖలో 40 సంవత్సరములు పనిజేసి గణితకాస్త్ర నిపుణుని పేరెన్నిక గాంచిన ప్రాశ్నెనరు బి. హనుమంతరావుగారు 67 సంవత్సరముల వయస్సున మైలాపూరులో స్వగృహములో చనిపోయిరి తెలుపటం కంతయు చింతిల్లవదు. వీరు కుంభకోణం ప్రభుత్వకళాశాలవిద్యార్థులు, విద్యాధిశిష్యులు చాలాప్రజ్ఞానైపుణ్యములతో గణితకాస్త్ర నిపుణ్యమును ప్రదర్శించుచు నాధికార గాంచెను. దుద్రాసు రాజధాని కళాశాలలో ప్రాశ్నెనరుగా నుండెడివాడు. పిదప ఇంజనీరింగు కాశాలలో మృదావహితీకృత ప్రాశ్నెనరుగ నుండెరి. 80 సంవత్సరములకు వైగాదు ద్రామ శాస్త్రము సభ్యులుగ నుండెరి. మృదావహితీకళాశాల కధ్యక్షులుగ నుండెరి. మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము నూరముగ స్థాపించబడినపుడు అందు సభ్యులుగ నియమింపబడుటకు దుద్రాసు విద్యాకంఠులలో ప్రథములవీరే. వీరు పచ్చయప్పకళాశాల బ్రష్టియగుండెరి. నిన్నటిదినము వీరి భూమికార్థమై మైలాపూరు కి. యస్. ప్రొమ్మలూ మూసివేయబడెను. ఈ కుటుంబమునకు చెద్రే కుమారులు ఆసాముగ జ్యోతిష ఆక్సాంబెంటు జెనరలుగ నున్న భీమ సేనరావుగారి కిని వీరి కుటుంబమునకును మా విచారమును దెలుపుచున్నాము.

ఒక బూర్జిస్టు గడియారము-దానికథ:—బార్బిటరు వెరమాకెటుగారి కోటు బంగారం గడియారము గొలుసుతో మ్రోగోర్లులో నవంబరు 4 న తేనీ పోయెను. అది నభోయన స్పెక్టరు సప్లయమేనుగాదు ఆమాకేదీని పట్టుకొనిరి. కానిమిరా హోటలులో కొన్ని గడ్డలు దొంగిలించుకొని బైటికి వచ్చుచుండగా పట్టుబడ్డ ఫక్కిరడీ నను దెంగుకూరు సాహెబు దీని అంతు కళ్ళ బైటెను. ఆద్యారా గడియారము గొలుసు దొంగెను. ఈ పోయిన సామ్యు కథ యిది. ఈ ఫక్కిరడీ కెందు నెలలకింద మద్రాసుకువచ్చి నవంబరు 4 కర్తవ్య కూర్చిగా పని జేయుకొండెను. అనవంబరు 4 న తొలిభుక వాడు మ్రోగోర్లు ఆకరణలో పచారచేస్తుండెను. ఆయన పబ్లిక్ ప్రాసెక్యూటరు కే. సి. ఆదాంగారిడిగోప్రవేశం చేసుగాబోయెను. అచట నూకెటుగారు తమకోటును విడిచియుండిరి. అందు వెండి నిప్పు చెల్లిగూడ ఉండెను. ఆ ఫక్కిరడీను కోటునుదీనుగొని బ్రష్టి కేసుగా అమ్మివేసెను. పిదప వాడు ఆరోగ్యముకు తిరుత్తువెల్లెను. అక్కడ టిక్కెట్టులేకుండా ప్రయాణజేస్తుంటే పై శ్వే పోలీసులు ఆకె న్నుకేసిరి. ఆ పోయిన గడియారము గొలుసు చిత్రాపట్టణంలో ఒక పోలీసు నభోయన స్పెక్టరు కేసు 5 రూపాయలతో అమ్మి 4 రూపాయలు రైలుఖర్చు యిచ్చినట్లు తెలుస్తుంది. అంతట తిరిగి మద్రాసుకు వచ్చి, కానిమిరా హోటలులో దొంగతనం చేసి పట్టుబడెను.

నభోయన స్పెక్టరు కర్తవ్యమేను. యీ కేసు ఆచూ దీక్షయై తోట్లు అమ్మి వర్తమాన మారుజేయుచో తిరుత్తుకి పోయి అచట తన బంగారం గడియారం గొలుసు పోయిందనిన్ని అది యెక్కడ వా తెచ్చిస్తే బహుమానం యిస్తాననిన్ని ప్రకటించెను. అక్కడ శ్రేష్ఠను మాస్టరున్న దరికొందరులు కొన్ని రంగతుగా చెప్పినవిడట గడియారం వేలూరు నభోయన స్పెక్టరు దొంగకెను. అతన్ని నభోయన స్పెక్టరు నభోయన స్పెక్టరు గారిద్దరూ బాధలు జేసిరి.

వై. సాయికృష్ణనిర్వాహక సంఘము:—ఆర్థికకాఖ సభ్యులుగ తాత్కాలికముగ నియమించబడిన ఈ యమ్, కుటుంబానియన్లుగ నుండెడి వారి ప్రకటించబడెను.

విదేశ వార్తలు

లాసేనునభ

నవ్వవనిహారముల చర్చ

తురుష్కేతర న్యాయస్థానములను గూర్చి
ప్రచురముచర్చ

అస్సీరోచార్జియనులు స్వతంత్రమును గోరుట

ఇస్మితు గారి మందహాసము

ఏమిటి ఆ రహస్యము?

లండన్, డిశంబరు 31:— ఉదయ 12.15 ఇస్మితు గారి వందహాసమునకు అర్థమైంది. లాసేను గళవారి కెటెగిని గోచరించుటలేదు. ఇదమిత్యుని వారి వర్ణము తెలిసికొనోచుచో, తెన్నులేక మహాభక్తమునబడి, చుక్కానిలేని పదవచందమున, కొట్టుకుపోవుచున్నారమో లేక ఏవో ఒక దారి చేత చున్నారమో ప్రపంచమునకు తెలిసియుండును. ఇంతవరకు మనము ప్రేమ, మెనపాటేమిట, ఈజిప్టుదీవులను గూర్చి వ్యవహారములను జరిపితిమి. ఈ తీర్మానములతో ఇస్మితు గారి రంగీకరించలేదు. దీనినేమియు లక్ష్యముచేయక మందహాసమును చిత్రించుచున్నారు. అందరును నిరర్థకముగా నున్నారు. క్రమేణ లాసేనునభ నిద్రబోయి స్తంభించుచున్నట్లున్నదని సకడే బ్రెయిన్ వర్తిక వాకొనుచున్నది. అంతయు నెమ్మదిగానే జరుగుచున్నదిగాని మందముగ పనిజరుగుచున్నది. ఇస్మితు పాపాగారి నవ్వు చాల అగవ్యగోచరముగ నున్నది.

లాసేనునభ ఇంత తొందరగా, కాంతముగ జరుగుటకు కర్ణా ప్రభువు ఆహ్వానము జూడమని కబురంపెను. సువేదనమును తెలుపుచు ఇస్మితు గారు హోటెలుకు తిరిగి పోయిరి. తెలియజేయఁజేసినది. ఈ తీర్మానములను ఒప్పుకొనెదమని నూచించుట కిటుల నవ్వచున్నాగా, లేదా నై యెత్తునే జూరైన నెత్తి వీని భంగపుచ్చుట కేమైన ప్రయత్నించుచున్నారా యని పలువురు అనుకొనుచున్నారు.

ఏ క్యవహరమునైన కరిష్కారము జేయువారు అంగోరా అడవినునప్పులుగాని ఇస్మితు గారుగాదని ప్రపంచపరిస్థితులందు విశ్వాసములేనివారనుచున్నారు. మన కెందులకు, రషియా క్రతి నిధులు కచ్చినతోడనే భిన్నాభిప్రాయములు ఏర్పడక మానవని నమ్మి నవ్వచుండవచ్చును.

లాసేనునభ ఇంత తొందరగా, కాంతముగ జరుగుటకు కర్ణా ప్రభువు గారి బుద్ధిశక్తిలకు పరిజ్ఞాపే అని కడగే బ్రెయిన్ నుతించుచున్నది. సభ ఆలస్యముగా జరిగిన కొలది తృప్తికరముగను స్థిరముగను నుండునటుల పరిష్కార మగు ననుకొనుచున్నారు.

యధబందీలను స్వదేశములకు బంపుట

నగూర్చి చర్చించిరి. పరిస్థితి లన్నిటిని తెలియజేయుచు ఒక నివేదికమును వాక్ నెక్ గారు చదివిరి. స్వదేశములకు పంపుటకు చేయు ఏర్పాటులను న్యాయకాండ గారు జేసెదరు. 1914 లో తర్కిల్ 1600000 మందికంటె ఎక్కువమంది గ్రీకులు గలరని యు 1922 లో 1000000 వైగా పారిపోయి గాని చనిపోయి గాని ఉండునని తెలియుచున్నది. అట్లోలియాలో మొత్తముమీద 500000 లకు. ఇందులో పురుషులు నిర్బంధముగ కార్మికులుగ పనిచేయుచున్నారు. తర్కినవారు అందరును నవంబరు 30 తేదీకి జేమును విడిచి పోవలయునని ఉత్తరువుజేసిరి. కాక ప్లాంటునోపియోగూడ 300,000, 40000 గ్రీకులు గలరు.

జడమట్టి ప్రేమలో 500030 మహిమదీయులు గలరు. పూర్వము తూర్పు ప్రేమలో 100000 గ్రీకులుండిరి. ఇప్పుడు ఒక్క పిట్టగూడలేదు. అసంఖ్యాకముగ తురుష్కులు కాపుర ముండ కచ్చుక. ఉపసంఘము వారి పురుషుల జేకమువిడిచిపోవలసి 500000 మంది విషయమునుగూర్చి ఆలోచింపవలసియున్నదని ప్రతికాని లేఖరు లనుచున్నారు.

తురుష్కులు అసంతృప్తులగుట

లాసేనునభ కార్యక్రమము తురుష్కులకు తృప్తికరముగ లేదు. మిత్రమండలి గ్రీకులవత్తునను పనిచేయుచున్నారని తురుష్కులు మొఱుపెట్టుచున్నారు.

అసియా మైనర్ ప్రేమలో నున్న ప్రజలను మార్పు విషయమై మిత్రమండలి గ్రీకులవత్తును నవలించుచున్నారని, బల్గేరియా, సర్బియా, గ్రీకులు ఇక్కడను స్థానముకంటె తక్కువ స్థానము నంగీకరించ మనుచున్నారు. జడమట్టి ప్రేమలో చర్చను దీసికొనుటకు 20000 తురుష్కులు కేదముగ నున్నారనియు తెన్నులేనియా గణపద్ధతిగగ గొప్ప బోల్షివిజ్మకము సిద్ధముగ నున్నదనియు తెలియజేయుచున్నారు.

రషియాను ప్రతినిధులు తురుష్కు ప్రతినిధులతో
విందారగించిరి.

గ్రీకు శరణాగతులు

తురుష్కులతో ఏర్పాటుజేసికొని స్వాతంత్ర్య, ప్లాన్స్ తీరమందున్న గ్రీకుల శరణాగతులను గొంపోవుటకు 10 గ్రీకుల పొగయోడలు బయలుదేరినవి. ఈయోడలనుముట్టించిగూడదని తురుష్కులతో ఏర్పాటులను జేసికొనిరి. సామీప్య ప్రాచ్య వాసుల సహాయకవర్తములతో జేరిన అమెరికన్ ప్రతినిధి వీరి నందరిని గొంపోవును. ఇదివరకు మిత్రమండలి అనుకొన్న కవ్వము లన్నియు లేకందపోయినవి.

ప్రేమగు చర్చ

తురుష్కేతరులను విచారించుటకు పాశ్చాత్యులే ఉండవలయు నను మరతులను తీసివేయవలెనని ఇస్మితుపాపాగారు తురుష్కుల తరపున గోరిరి. ఈ న్యాయస్థాన సభములను ఎత్తివేయుటకు గాని మార్పులను కలుగజేయుటకు గాని మిత్రమండలి అందరి సమ్మతిలేనిదే చేయ వీలులేదని కర్ణా ప్రభువు తెలియజేసెను. విదేశీయుల ప్రతిపత్తిని ఆర్థిక, జాతివిషయముల నేర్పరుచుటకు మూడుప సభములు లేర్పడినవి.

తురుష్కేతర న్యాయస్థానసంఘములను తర్కితీయముగ ఖండించుచున్నదనియు అదులకు తమకు హక్కుగలదనియు ఇస్మితుపాపాగారు తెలియజేసిరి. సంద్రకారము ఈ సంఘము లేర్పడినవి గాని ఏవో ఒకవిధముగ నెత్తివేయుటకు వీలులేదని మిత్రమండలి తెలియజేయుచు ఇతర అభిప్రాయముల నీయవలె ననిరి.

న్యాయకాన్త్రపుదిక్కు లన్నివో మిత్రమండలి అవలంబించిన విధానమునే యునైటెడ్ స్టేట్సువారుగూడ అవలంబించెదరని చైర్మగారు తెలియజేసిరి.

ఈ న్యాయస్థానములను నుల్లానే క్యయముగ ఎవరును కోరుకుండగనే ఏర్పరచినయియు ఒకరు విధించినని గావనియు ఆసంఘములు దివ్యముగ పనిజేసెనని జేసికొనోసిగా రనిరి. పేరమార్చి ఇంకోకేమేరవెట్టి వీలులేదనియు ఉభయాలను సమానమని న్యాయస్థానములే ఉండవలెనని ఇస్మితు గారు రిరి.

బ్యారీగారు ప్రస్తుత పరిస్థితులను బట్టి న్యాయస్థానము లందు మార్పులను జేయవలె ననిరి. వీటిని ఎత్తివేసిన ఎత్తివేయవచ్చును. అన్యాయము ఆక్రమము జరుగదని క్రొత్త అభిప్రాయముల నీయమని కర్ణా ప్రభు వసెను.

తృప్తికరమగు అభిప్రాయ నిచ్చిన అందరికి లాభమే అని యు అందరికి కావలసినదే యనియు, చైర్మగారు రిరి.

ప్రపంచములో ఇప్పుడున్న పద్ధతుల ననుసరించి ఏర్పడుచున్న న్యాయస్థాన విషయములలో తన స్వాధీనములలో నున్న విధానమున అన్యాయము జరుగదని తర్కి అవసరమగు అభిప్రాయముల నీయవలెనని ఇస్మితు గో రిరి.

అస్సీరో చార్జియను ప్రతినిధులు సభకు వచ్చిరి. తమకు స్వాతంత్ర్యమును గోరిరి. మసోలును తర్కి కీ యర దనిరి.

స్వాతంత్ర్య మేల కావలెను?

తమకు తురుష్కభాష తెలియదు. తురుష్కజాతి యులులేరు. రాష్ట్రములో సుక్రమపరిస్థితులను కాంతిని తర్కి నిలచెట్టుటకు కత్తిలేదు. అందుచే తర్కిపాలనమున గనులుగాని చమురుగనులుగాని యభివృద్ధి యగుటకు వీలులేదు. చారిత్రము నుబట్టియు, భావమున బట్టియు అస్సీరియాలోనే మసోలవేరి నది. నేటిసరికి సువారులను కాపాడి అల్లరులు లేక కాంతిని కాపాడుచున్నది 60000 అస్సీరియను వైసికులే. ఈ కారణములంజేసి తమకు స్వాతంత్ర్యము కావలయునని అస్సీరియా బార్జియనులు గోరుచున్నారు.

నుల్లాను అధికారమును

తొలగించుట

తురుష్కుజాతీయసభవారు నుల్లానుగారి అధికారములను తొలగించుటకు మిత్రసంబంధము గల సభవారికి తెలియజేసిరి. వైవికాధికారమును తదితర కాబ్యాధికారమును విడదీసి నుల్లాను అధికారమును తొలగించుట కొరానుకు నిరర్థకముగాన ఎంతమాత్రము వలదని బలముగ ఆజ్ఞేపించిరి. దీనివలన ఇంతవరకును బ్రిటిషువారే కలిపా అధికారమును తొలగించిరను యాభిప్రాయముతో నున్న భారత జేతకపు ముగల్తాను తమసాక్షాత్తులగుడ మనపట్ల జూపరని వ్యక్తీకరించిరి. కాని బలాత్కారముగ వలదని ఆజ్ఞేపణలను జేసినను అధికారమును కేములు పాపాగారి పత్తుమువారు తొలగించిరి. మరణికారి తనయనవ్యతి తెలియుచుచు తన అధికారమును కదలుకొనెను.

ప్రేమలోనున్న తురుష్కు అధికారులు పూర్వము గ్రీకు జాతీయసభకు ప్రతినిధులుగ నున్న ముగల్తానుల నందరిని రాజద్రోహమునకై పట్టుకొని రని కాప్లాంటునోపియనుండి తెలియుచున్నది.

జడమట్టి ప్రేమలో విప్లవోద్యమము ప్రారంభమాయెనని వార్తాపత్రికలు తెలియజేయుచున్నవని సోఫియానుండి వార్త లే తెలుచుచున్నది. అనేకవోట్ల కలెక్షనలు గ్రీకు సేనలను దీ కొనిరిని తెలియుచున్నది. బల్గేరియనులు తటస్థముగ నున్నారనియు సరిహద్దును కాపాడుటకు ఉత్తరపు జేసిరనియు తెలియుచున్నది.

విరిపు ఫ్రీ స్టేటు

మంగళవారము ప్రారంభమగుట

పేలీగారు, గవర్నరు జనరలు

మంగళవారమునాడు విరిపు ఫ్రీ స్టేటు ప్రతిస్థాపనకు చేజుబడును. అనాటికి సాక్ష్యాధారములు విరిపుబిల్లులను అంగీకరించును. తాత్కాలికపు ప్రభుత్వము విరిపు ఫ్రీ స్టేటు ప్రభుత్వమునకు బాధ్యతను వహించును. ప్రస్తుతమందున్న 'డెయిలీ లోయింగ్ వావును' గ నుండును. నెట్టునభ ఏర్పడవలసి యున్నది.

ఇందులో 60 సభ్యులందురు. సుగముమంది అభ్యుత్థులచే వేర్కొనబడుదురు. సుగముమందిని లోయింగ్ వావునువారు ఎన్నుకొనెదరు.

గవర్నరు జనరలును నియమించినవెంటనే విరిపు ఫ్రీ స్టేటు పూర్తియగును. విర్లాండుకు హోముయాలు గావలయునని హోరాహోరి పోరినవారిలో పేలీగారిగారు. వీరు గవర్నరు జనరలుగ నియమింపబడుదురనుకొనుచున్నారు. 1855 లో జననము. విరిపు బ్యారిష్టరు.

విరిపు ఫ్రీ స్టేటుబిల్లు ప్రభువులసభలో అంగీకరించబడెను తాత్కాలికపు ప్రభుత్వము 100 క్రొలు ప్రాణములను సరకుజేయక ప్రభుత్వముగ పనిచేయజూడ భాని భాగ్యోదయము విర్లాడు క్రొత్త ప్రభుత్వమునకు కలుగునటుల నూచించుచున్నదని ఆబర్డ్ క ప్రభువు తెలియజేసెను.

రషియా పెరిషియా వ్యవహారములు

రషియా బెదరింపు

లెహరెక్, డిశంబరు 31:— రషియాపట్ల పెరిషియా ప్రభుత్వమువారు ప్రతిరూపభావముతో క్రవరించుట న్యాయముగా దని రషియను ప్రతినిధి యువరాజును ఆజ్ఞేపించుచు లేఖ నంపెను. ఇట్లు ప్రతిరూపముగ యువరాజునకే సందేశమునంపుట రాజనీతికి విరుద్ధ మనుటచే ఆలేఖను ఉపసంహరించుకొనిరి.

చైల్డర్లు గారు

ఉరిదీయుటకు పూర్వము తన ప్రేమను ఇంగ్లాండుపట్ల చావుచు తన బ్రియగతిపేర కొన్ని లేఖలను వ్రాసెను. ఇంగ్లాండుపట్ల తమ కెంతమాత్రము దురుద్దేశ్యములేదని ప్రకటించిరి. తనచావుచే విర్లాండుకు ముక్తికలుగగాక ఇంగ్లాండు దృక్పథము విర్లాండుపట్లమారుగాక యని తమలేఖయందు వ్రాసిరి.

స్విట్జరులాండులో మూంధనముమీద పచ్చు

పచ్చును విధించుటకు పార్లమెంటులో బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుటకు ప్రజాభిప్రాయమును గోరుచున్నారు. ఉభయపక్షముల వారును తీవ్రముగ పనిచేయుచున్నారు. ఇదంతయు ఇంగ్లాండులో కార్మికవత్తుమువారు మూలభనముమీద కన్నును విధించవలయునని ప్రకటించుటచే ఈ సంచలనము స్విట్జరులందు నకుగూడ ప్రాకినది. కన్నును విధించిన 1250300000 ప్రాంతములు మిగులు. ననియు సంఘసంస్కరణమునకు వినియోగించవచ్చుననియు పచ్చు వేయవలయు ననువా రనుచున్నారు. ప్రతిపక్షులిది గూడదనుచున్నారు.

నూటికి రెండు రోజుల వరకు నిధింపవలయు ననుచున్నారని ప్రకటించినది.

చీవా ప్రధానామాయుడు అధికమంతులవారికి ఒకనిని నియమించి అధ్యక్షుని చేయవలయు నంగీకరించకపోవుటచే నీవదనిని ప్రధానామాయుడు వదలుకొనెను.

అంతర్విశ్రమించి కురిసినాధి కాలము జర్మను పట్టణ వాసులు కొట్టిరి అపరాధములను విధించిరి. పోలీసువారి లోటు లేదనియు ప్రజలు అల్లరిజరిగిన తరువాత సమంజసముగానే యున్నారనియు ఆ సుచే ఎల్లకాలము న్యాయశాస్త్ర జాడబడుటకు బహిర్యాయాన ఒప్పుకొననియు బహిర్యాయాన తెలియజేసిరి.

మిత్రముడని చర్య జర్మనులను మరింత ఉద్దేశపూరితముగ చేసి మండిపడుటలు చేయునని జర్మను ప్రతికలు వ్రాయుచున్నవి.

మిత్రముడని ప్రతికలు వీనివలన జర్మనులకు బుద్ధిచున్నవి.

గనులను ఘనువారు బోస్నాగానిని సందర్శించి నేతనముల సభివృద్ధి జేయవలెననియు తమపరిస్థితులను బాగుచేయవలెననియు గ్రామ ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొని చేయునదనియు లేదని బోస్నాగానిని.

స్రీస్థానిసిటరులు-న్యాయవాదినులు

ఇంగ్లాండులో 4 గురు స్త్రీలు ఉత్తీర్ణులైరి ఇండియా మెడికల్ సర్వీసు (ఐ. ఎం. ఎస్.)

తక్షణము ఇకముందు ఇండియా మెడికల్ సర్వీసునకు ఐ. ఎం. ఎస్. 30 యూరపియనులకంటె ఎక్కువ గాకుండ నియమించబడుదురు 1000 పానుల ఉపకార వేతనమును బొంది తమకింత ఉద్యోగము జేయుట కిష్టము లేకున్న 5 డేండ్లయిన పిదప ప్రభుత్వమువారి ఖర్చుమీదనే స్వదేశమునకు పోవు వరకులతో నియమింపబడుదురు. వీరు 32 ఏండ్ల ప్రాయమునకు లోపుగ నుండవలెను.

యూరప్ములో ఉద్యోగ నన్న పించను, జీతము, జీతము అభివృద్ధికి హక్కుండును. కాని ఉపకారవేతనము ఇయ్యబడదు. అట్లు యూరప్ములో 3 డేండ్లు సర్వీసుగల ఉద్యోగి కష్టము అనిపించుకొనును. నెల 1 కి 700 రూప్యములు జీతము. లేకున్న నెల 1 కి 550 రూప్యముల చొప్పున రెస్టి నెంటుగ నియమింపబడును. వీరు వీరి కుటుంబములు ఇండియాకు ఉత్తముగ బోవచ్చును. వచ్చే పిల్లవరిలో బయలుదేరవారు.

ఇంకవర్తమానము అరసరసమనో ఇంగ్లాండులో జరిపియ గావలయును.

తుర్కీలో 2000000 తురుష్క పానుల పెట్టబడితో ప్రభుత్వమువారు బ్యాంకును పెట్టవలసింది. తుర్కీలోనున్న ఇన్నా రెస్-భీ మా పని అంతయు వీరిజే. అదేవి, గనులు గూడ వీరి స్వాధీనము.

తూర్పుదేశమునకు స్త్రీయరు రేట్లు ఇండియాకు (సి-అంశుకో) మొదటితరగతి 70 నుండి 90 పానులు. రెండవతరగతి 60 నుండి 80 పానులు.

మాంచెస్టరులో ఆమెరికను శాఖయందు పనిచేయు గంటలను తగ్గించుటకు ఒప్పుకొనలేదు.

గ్రీకునుండి కొండేగారు లాసేసుకు వచ్చిరి. కర్ణాట ప్రభువుతో మాట్లాడనిదే పరిస్థితులనుగూర్చి చర్చింపవలెను.

వేల్పుయనరాజు గుట్టపుపందెములో బారిపడిరి. కాని ప్రమాదము గలుగలేదు.

అంధ్రా రాకొమరుడు

గ్రీకు రాకొమరుడు అంధ్రా గారు రణరంగమున అవిధేయతగ ప్రవర్తించినందులకు శిక్షించెదరు. ప్రాంసువారువీరిని శిక్షించగోరుచున్నారు. వైసికోద్యోగపు హోదామాత్రమును కొంచెము తగ్గించెదరు. అంతయగాని హిరంగముగ వీరిని పరిశ్రమించరు.

చీవా పారిశ్రామిక బ్యాంకులో దొంగప్రకటనలు సృష్టించి కొంతసామును హరించెనని వెన్నాటుగానికి 3 సంవత్సరములు శిక్ష విధించబడెను. అప్పిలుజేయ 15 మాసములకు తగ్గించబడినది.

కార్మికులు ప్రభుత్వమువారిలో పోరినందులకు వృధాగా పోలేను. ప్రభుత్వమువారు కనిలేనివారలకు సౌకర్యములను కల్పిం జేయుటకు ప్రయత్నములను జేసిరి. తక్షణమే కనిలేనివాళ్ళకు పనిని కల్పించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

తిరువనంతపురమున గొప్పతుపాను

ధన ప్రాణనష్టము కలుగుట

తుపానువలన తిరువనంతపురము నాగర్ కోయిల్ మధ్య రోడ్డు అనేక ప్రదేశముల గండిపడి బండరాకపోకల కథ్యంతరము కల్పించుచున్నది. కుత్తితులకేడ్ల 30 గృహములకు నుమారులక్షరూప్యముల నష్టము కలిగెను. ప్రజలు ప్రభుత్వసహాయ ముపేక్షించుచున్నారు. దివానుగారా ప్రతేక మెల్ల తిలకించిరి. చెంగనానరేడ్ల మొరకభూములకు నీళ్ళతోడు ఇంజను బ్రద్దలయ్యెను దెబ్బలవలన ద్రౌవన తరువాత మృతినొందెను. చాలమంది దెబ్బలుతని ఆసుపత్రిలో నున్నారు. తంగళేరి లైట్ హౌస్ కాలరీవాడు కొబ్బరిచెట్టు విరిగి మీడిపడుటవలన మరణము నుండెను. అనేకములగు పడకలు తల్లెడియ లయ్యెను.

మధురలో వటదలు

వటదలు రామనాథపురమునకు కూడ వ్యాపించుట మధురలో వటదలు తగ్గుచున్నవి. పడిపోయిన యిండ్లను గండిలను బాగుచేయుచున్నారు. ఇంత గొప్ప వటద తిదివర కప్పుడును రాలేదట. పోలీసువారును ఇతరద్యోగములను ముందుగనే ప్రజలతో రాజోపు నుపదేశమును గూర్చి తెలిపిరి. కాని ప్రజలు వాటిమాటలను తేక్కింపలేరి మధురలో ఉత్తర పశ్చిమ భాగములు నీటిలో తేలుచుండెను. ఇతర విధులలో రాకపోకలు జరుప వీలు కాదయ్యెను. రైల్వే ప్రతేకము పొన్న గరిము, మణిగరము వ్యాసరాయపురము వెంకటసామిశాస్త్రి వాయకా వీధి మొదలగు ప్రదేశములు కలకల కల్ల నష్టము నొందెను. మీ నాక్షి దేవి మయ్యకుంట పము, ప్రవాహమున గొట్టుకొనివచ్చిన కొబ్బరిచెట్టులు ఇతర వృక్షములయొక్కయు తాకిడిలన పడిపోయెను. నది భయంకర మగునందెను. ప్రజల నేకప్రదేశములలో నీళ్ళలో నడచుచుండిరి కాంగ్రెస్ పార్టీలు సేవాసంఘములు వాళ్ళకుట సాయముల ర్చించుచున్నవి. అన్నదానము విరివిగా చేయబడవలెను. అనేకమేలు వెలసేయడం ఆస్తీ నష్టమైనది. వరదలు రామనాథపురమునకుగూడ వ్యాపించెను. పాములై ద్వారా తూతుటడికి మాత్రమే రైళ్ళు చనుచున్నవి. రామనాథపురమునకు రాకపోకలుచాలాపొట్ట చెడి పోయెను. రామనాథపురమును సురక్షించుటకై యొక పెద్దచె యువునకు గండి కొట్టుటచే ఆసిల్వలన రైలుకట్ట కొట్టుకొనిపోయెను. రామనాథపురము మధురపురములందు భీతాహ మెక్కుడయ్యెను. క్రొత్తకడలు రాకుండుటచే భీతాహము తగ్గి కాంతి కొంచెము చేకూరినది.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము.

52 మంది క్రొత్తసభ్యుల నెన్నుకొనుట కవకాశ మొసగబడుట.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు 52 మంది క్రొత్త సభ్యులు నెన్నుకొనబడుచును. జిల్లా కేంద్ర చొప్పున నెన్నుకొనవలెను. వారిలో నొకరిని జిల్లాలోని మ్యూనిసిపల్ సంఘ సభ్యులును రెండవ వారిని జిల్లాబోర్డు సంఘసభ్యులును ఎన్నుకొనవలెను.

బీహారు బరిస్సా శాసనసభ

క్రొత్త అధ్యక్షులు

పాట్నా, డిసెంబరు 4:—బీహారు బరిస్సా శాసనసభ నేడు సమావేశమయ్యెను. ఛాన్సలరు వ్యాఖ్యానము మృద్దునూరుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శాసనసభ్యులచే నెన్నుకొనబడిన అనధికారసభ్యుడు అధ్యక్షుడగుట ఇదియే ప్రథమము అధ్యక్షులకు సభ్యులందరభినందనము లర్పించినతరువాత మెసెన్సీబిల్లు ప్రతేక పెట్టబడినది. ఈబిల్లువీచయ మాలోచించుటకు సభ్యులకు తగినంతకాలము లేనందున వచ్చు సమావేశమువరకు దీని విషయమై చర్చ నాపకలసినదని ప్రభుత్వమువారు కోరగా సభవా రామోదించిరి.

ఇందికేపుసంఘము

డెల్లీ, డిసెంబరు 4:—ఇందికేపు సంఘమువారు నేడు సమావేశమైరి.

సామ్రాజ్యవస్తు వదర్శనము

113000 పానులు వ్యయము మంజూరగుట. స్టాండింగ్ డెనాన్సు కమిటీవారు 118000 పాను సామ్రాజ్యవస్తు వదర్శనము వ్యయమునకై మంజూరజేసిరి.

కేరళరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

శాసనసభలకు వెళ్ల గూడదు

2వ తేదీ కేరళరాష్ట్రమునాడు రాత్రి 9 గంటలకు తిరుచూరు లో ప్రాతసంఘము క్రొత్తసంఘముగూడ సమావేశ మయ్యెను. మొదట ప్రాతసంఘసమావేశము జరిగినది. వారు గతవత్సరనిజే దికము నామోదించిరి. పిమ్మట క్రొత్తసంఘమువారి సమావేశము జరిగినది. ఈ సందర్భముల ఎన్నికలు జరిగెను. 2వ తేదీన మరల గభ జరిగెను. కాంగ్రెస్ సంఘమువారి నివేదికను గూర్చి 2 గంటల సేపు చర్చజరిగినది. శాసనసభలకు వెళ్ల గూడదు. కార్మిక సంఘముల నేర్పరుపవలెనను తీర్మానములూమోదించ బడినది.

భారత ఉలేమా మహాసభ

డిసెంబరు 24-25-26 తేదీలలో గయలో జరుగును.

గయలో డిసెంబరు 24-25-26 తేదీలలో ఉలేమా మహాసభ జరుగును. ఆసభకు రాగోరువారు డిసెంబరు 20వ తేదీలోగా గయలోనున్న ఉలేమాసన్యాససంఘకార్యదర్శికి వ్రాయవలెను. తీర్మానముల నుపపాదించవలెనవారు గూడ 20 వ తేదీలోగా తెలుపవలెను. ఊలుబట్టలను విస్తారముగా తెచ్చుకోవలెను.

అఖిల భారత శాసనసభాధ్యక్షులు

అఖిల భారత శాసనసభాధ్యక్షులు సర్ ఫిడెల్ క్లైట్ గారు వారిసతీతజిగో భారతదేశమున పర్యటనము జరుపుచున్నాడు. 17 వ తారీఖన వారు మద్రాసునకు విచ్చేసి 21 వ తేదీన యచ్చటనుండి బయలుదేరుదురు.

నోటీసు

(462)

నాకక్షీకర్త అయిన చిత్రావజ్జి మదనపల్లె తాలూకా నియంతృత్వలో నుండు మయానా నయ్యవ్ ఛాన్సలరు నాకు యిచ్చిన ఒకప్రక్కా ప్రకారం యిందులై యెల్లరకు తెలియజేయడ మేమనగా. నాకక్షీకర్త కండ్రియైన సదరు గ్రామం లోని సదరు యింటిలో నుండు మయానా హజీఖానాసాయలు ఆనువారు యిప్పటికి 35 సంవత్సరములు మయస్సుగలవారై బుద్ధిస్వార్థినము లేనివారై యుండగా వారి మొదటి కొఘారై అయిన పాతిమాచీయున్న ఆమె పెనింటి చిన్న హజీఖానా సాయలున్న ఆయనను తమలో భక్తపరచుకొని ఆయనవల్ల మోస విధముగానున్న (Fraud) అక్రమస్వాధీన వినియోగమువల్ల నున్న (Undue influence) ఆయనవల్ల సదరు పాతిమాచీ కేరుతో కుటుంబ ఆస్తిలో చాలాభాగము స్థిరాస్తి దానరూప రూపగా నొక దస్తావేజును (వాయిచుకోన్నారు. అంతే కాక పిల్లన్ను యింకా కొందరు సదరు ఆస్తిని పరాధీనము చేయవలచి అన్యాయముగానున్న మోస విధముగానున్న వార్లవారై పేరట ప్రతిఫలము లేకయే విక్రయములు ఎల్ల రావత్తులు (వాయిచుకోన దలచి యున్నారనియు తెలియజేయుచున్నది. కనుక యిందువల్ల సకలజనులకు తెలియపరచడ మేమనగా సదరు కుటుంబ స్థిరాస్తి యాకత్తును నాకక్షీదారుని స్వాధీనంలో యింటున్నది. సదరు మయానా హజీఖానా సాయలుకు బుద్ధిస్వార్థినము లేక, పరకత్వములో నుండు న్నారు. ఆయన జేయుపనులే ఆయనకు అర్థముకాని స్థితిలో యింటున్నారు. ఆయన కూతురు అల్లుడు వాడ్ల స్వాధీనము లో యింటున్నాడు. కుటుంబాన్ని అక్రమముగాను అనాకత్వ ముగాను పరాధీనము చేయవలయునని దుశ్చిన్తనలకు లోబడి యింటున్నాడు.

అతనికి నాకక్షీదారుడు కొమారుడు, యింకా మను మండ్లు మనుమరాండ్లు కుటుంబములో ఉంటున్నాడు. కనుక ఆయనచేసియుండు వైపుదారిచించిన 21-11-1922 తేదీగల దాన పత్రము మోసముతోను బుద్ధిచాంచల్యముతోను పరకత్వము తోను వ్రాయించుకొబడినందున అది యెంతమాత్రమున్ను కల్ల నేరదు. మరియు యికమీదుగాని యీలోపలగాని వ్రాసి యుండు లేక వ్రాయబోవు దస్తావేజువల్ల యెన్నటికిని నాకక్షీకరముగ నేరదు. కుటుంబాన్ని బద్దపరుచవలెను. అట్లు వ్రాయించు కొనువారు వారల నష్టములకు వార భరించుకోవడమేగాక కుటుంబమునకు కలిగిననష్టములకు భూచిదారులుగా నుండు న్నారనే సంగతి యిందువల్ల బహిరంగముగా తెలియపరచడ మైనది.

చిత్రావ, డి. ఎన్. రామకృష్ణ రెడ్డి, 20-11-1922

మంచితరుణము! ఆంధ్ర పత్రిక త్వరపడుదు!!

ఉగాది సంచికలు

(1911 మొదలు 1921 వరకు)

1-కి అ. 0-6-0 చొప్పున కొలది ప్రతులు మాత్రము

మా యేజుంట్లవద్ద దొరుకును

తిరుగా అచ్చుపడనేరవు

పోష్టు ఖర్చులు లేవు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

శిల్పము మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూపా 1-4-0

1. మలేరియా జ్వరమునకు మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు మంచి గుణమిచ్చినది. లక్షి సరికొనాలోప్య సోమవారపేట్లు, మాత్రజిల్లా.

2. మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు అతి ఉపయోగకరమైనది. మరల జీవనబుద్ధుల పంపకోరెదను. బాలరామచార్య, శిరస్టాదారు, చిక్కోడి బెల్ గామ్.

3. మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రల గర్భిణులకు మిక్కిలి ఉపయోగించినది. 6 బుద్ధుల వెంటనే పంపకోరెదను. ఎన్. ఆచ్యయ్య, నూల్ మాస్టరు కిత్తిగనూర్, బెంగళూరు.

సారస్వతానవము విద్యార్థులకు, వ్యాయామాలకు, ఉపాధ్యాయులకు, సంశ్లిష్టాలకు, వారు, వీర యననెల మొదలు సంబంధమైన పనిగలవారి పాలిటికి గంజీవరి.

20 దినములకు సరిపోవు బొషధ వెల 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు వేరు.

ప్రాంతి అఫీసు, నెం 281 తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు. వి. పి. అర్జులు మద్రాసునండి పంపబడవు.

పాశ్చాత్య వెంటకూచల పండితులు శ్రీ శీతారావువ వైద్యశాల మైసూరు. (1)

301-594

వెంటుకలే అందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దుశ్శవతో ఊడి రాకమునకు త్వరపడుదు. ఊడికచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంటుకలు పొడవవును.

అంతవరకు రానీయవద్దు.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది విస్తార జేయబడినది.

వెంటుకల కెట్టి లోగ మున్ను, శిరో మాండ్ల మున్ను, యిది విశ్వవృద్ధులు.

వెంటుకలు శిట్లుట గాని, గరభగ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు మరల యెప్పటి మెత్తదనమున గల్గి వట్టు వలె నుండి మెరయ చుండును.

ఈ లోకాననే దీనిని వరిక్షించి చూడుము.

వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా తలనూనె నిన్ను శర్యోశ్శృప్తునిగ జేయును.

వెల యిది 1-కి 2-క మాపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము వికలంబుచుండును.

ఇది మందు, అమ్ముకా రందరివద్దనున్న, శరభ అమ్ము

కానివద్దను నూడ బొరకును, లేకున్న,

పాటా జే. వెంటుక:-

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు

కెమికలు కంపెనీ,

(125) 155 జమ్మూమనీడు, బాంబాయి.

మీద మహానవ ప్రవృత్తి, లేక అక్షత కావలసినవృత్తి

"టెటో దిల్ బహారు" కు వ్రాయుము.

ఇది విస్తార జేయబడినది. అత్యుత్తమమైన గుణముగలది.

1 కొన్న యిది 1-కి ధర రూ 2-0-0

2 కొన్నాము " " 0-12-0

3 కొన్నాము " " 0-8-0

ఇది మరల మరల రుమాంబయిన వర్తన మిక్కిలి

మహానవమైన వానన చుట్టుచుకొంటే వ్యాధింబును.

చెన్న పురి బజారుధరలు

డిసెంబరు 5-వ తేది మంగళవారము

(1) ధాన్యములు

వివిధము	బస్తాలు	మొదలు	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 45-0-0	మొదలు 58-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 18-0-0	మొదలు 14-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 15-8-0	మొదలు 15-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 15-8-0	మొదలు 16-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 8-8-0	మొదలు 9-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 20-0-0	మొదలు 21-0-0	వరకు

(2) పప్పు ధాన్యములు

వివిధము	బస్తాలు	మొదలు	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 12-0-0	మొదలు 18-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 12-8-0	మొదలు 14-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 11-8-0	మొదలు 12-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 14-0-0	మొదలు 15-8-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 7-8-0	మొదలు 8-0-0	వరకు

(3) నూనె వస్తువులు

వివిధము	బస్తాలు	మొదలు	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 150-0-0	మొదలు 155-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 18-0-0	మొదలు 28-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 58-0-0	మొదలు 59-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 54-0-0	మొదలు 56-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 180 మిమనూనె 126	మొదలు 116-0-0	వరకు

(4) చిల్లర వస్తువులు

వివిధము	బస్తాలు	మొదలు	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 155-0-0	మొదలు 140-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 90-0-0	మొదలు 120-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 45-0-0	మొదలు 45-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 65-70	మొదలు 40-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 40-0-0	మొదలు 45-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 85-0-0	మొదలు 48-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 52-0-0	మొదలు 62-0-0	వరకు

(5) ఇనుము

వివిధము	బస్తాలు	మొదలు	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 24-8-0	మొదలు 25-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 26-0-0	మొదలు 27-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 26-0-0	మొదలు 27-0-0	వరకు

(6) లోహములు

వివిధము	బస్తాలు	మొదలు	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 88-0-0	మొదలు 84-4-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 26-10-0	మొదలు 16-11-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 815-0-0	మొదలు 820-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 850-0-0	మొదలు 855-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 45-8-0	మొదలు 45-12-0	వరకు

(7) రంగులు

వివిధము	బస్తాలు	మొదలు	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 88-0-0	మొదలు 75-0-0	వరకు
బియ్యము	క 1-కి రూ 90-0-0	మొదలు 75-0-0	వరకు

కొత్త రకం
నెల్ ఫిల్లింగు
ఫవుంటుక్ పేనాలు
2 రూపాయలు
వర్తకులకు 1డజను మీద, 25%
కమిషన్ యివ్వబడును.
విక్టోరియా డిపో
మెలాపూరు
మదరాసు.

వృత్తాంతలేఖలు

మంగళగిరి

(ఒక విలేఖరి)

మంగళగిరిలో శిక్షార్థ పన్ను ఈ క్రిందివారిపై కనూ
అచేసివారు.

కల్లపాటి హనుమంతరావు	25
అశల నువ్వారావు	25
పూరే సత్యనారాయణ	15
మాజేటి బాపయ్య	15
మాజేటి నువ్వారావు	15
కలివేటి బలరామస్వామి	15

ఈ కన్ను కనూలచేయడములో గర్హ మెంటువారు
అవలంబించిన పద్ధతి గ్రహించుట కష్టముగానున్నది. గర్హ
మెంటుకు అనుకూలముగానుండి పన్నులు ఇచ్చివేయమని బో
ధించినవాడెంద్రుడో కనూలచేయుట చిరము.

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయ విలేఖరి)

తాలూకాజ్యోతు

డిసెంబరు 8:—బందరు తాలూకాలోని మిడింగు గత
వారము శాతకరములో జరిగెను. తాలూకాజ్యోతు గత సల రపు
నివేదిక సభవారి యెదుట చదువబడి ఆమోదించబడియె. వై సభ
వారు, కలెక్టరును వచ్చిన ఈసానులన నష్టముపొందిన వీలకు
సహాయార్థమై రూ 1000 వారికి ఉచితముగా గ్రాండ్ లెట్టుకుట
తీర్మానించినది తెలియజేయుట కలెక్టరు సంతసించుచున్నాడు.

పురపాలక సంఘము

ఈసంఘమువారి అర్థ సంవత్సరపు జమాఖర్చు లెక్క
లను వారముదినములనుండి తనిఖీచేయుచున్నది. మరియు
10 దినములైనను జట్టునని తెలియచున్నది.

తణుకు

(స్వకీయ విలేఖరి)

డిసెంబరు, 1:— 27-11-22 తేదీన భారతఖద్దరు నిల
యమునందు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా జాతీయసంఘ కార్యనిర్వా
హకర్లను సమావేశమై గావించిన ముఖ్యతీర్మానములు.

(1) జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునుండి వెయ్యి రూపాయలు
అప్పుకొనడం (ప్రత్యేకించి ఆంధ్రరాష్ట్ర) జాతీయ సంఘము
వారు ప్రయోగించిన అంశములకు లోబడి వారిని వెయ్యిరూపాయలు
ఇయ్యవలసినదిగో కోరుట తీర్మానించినది.

(2) ఖద్దరుకాఫీ కొరత ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయసంఘము
వారు ఇచ్చినన్ని ఋణములలో వెయ్యిరూపాయలు ఇయ్య
వలసినదిగో కోరుటకు అనుకు తగిన కాగితములై సంతకములు
చేయుటకు అధ్యక్షులకు కార్యదర్శులకు అధికార మీయడ
మైనది.

28-11-22 తేదీన జిల్లాజాతీయసంఘ కార్యదర్శు లైన
శ్రీయత దండు నారాయణరాజుగారు భారతఖద్దరు నిలయ
కార్యదర్శి శ్రీయత శనివారపు నువ్వారావుగారు సర్వవాద
గ్రామము వల్లి భారత ఖద్దరునిలయమునకు రు 600 లు విలంబ
గలిగిన వాటాలను కేయించిరి. భారతఖద్దరు నిలయములను కో
ఆకరణీపు సావైటిగా రిజిస్టర్ చేయుటకు తమ ఏర్పాటు చేసిరి.

జిల్లా జాతీయసంఘ కార్యదర్శు లగు శ్రీయత జగ్గప్పల్లి
మంగయ్య పంతులుగారు శ్రీయత ముఖ్యకలెక్టరుగారును
గారును నిమ్మజాత్యుద్ధరకాంతు లగు బ్రహ్మశ్రీ మంగిళా
డి వేంకటేశ్వరగారును శ్రీయత వెల్లికి కృష్ణమూర్తిగారును
శ్రీయత వొడ్డిపట్ల సత్యేశ్వరరావుగారును అప్పుకొన కొరకు
తగిన ప్రకటనలను ఈరోజుతయ ఆలోచించి తయారుచేసిరి.

29-11-22న జిల్లాజాతీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శు
లు శ్రీయత దండు నారాయణరాజుగారు వారిస్వగ్రామమున
కు వెదలిరి. శ్రీయత మంగయ్యపంతులుగారిని నర్సాపురంతా
జిల్లాకావారు నర్సాపురం తాలూకాలో కొక ఖద్దరునిలయమును
తెలుపు భీమవరంలో స్థాపించిరితిగ స్థాపించుటకు సహాయము
చేయవలసినదిగో కోరగ ఆచటికి వెళ్లుటకు నిశ్చయించిరి. అందుకు
తగిన ప్రోత్సాహమును శ్రీయత మంగయ్యపంతులుగారు శ్రీయత
శనివారపు నువ్వారావుగారు ఆలోచించి తయారుచేసిరి.

12వ నెల్లూరుమండల సభ

అంగీకరింపబడిన తీర్మానములు

(స్వకీయ విలేఖరి)

౧. భారతజేతమోక్షమునకై గాంధీమహాత్ముడు చేసిన
అప్పుకొనడమును భారతఖద్దరు మునకు సహాయకర్తలు లగు
ఖద్దరులు, ఆహారంల పునరుద్ధరణ చేసి ఆధునిక ప్రపంచమునకు
అవసరమైనట్లుగా మన్నుండుటకు ఈసభవారు అభినందించు
చున్నారు.

౨. స్వకాజ్య సంపాదనకై అవసరమైన అవసరమైన
సేవ యొక్క గొప్పవిషయనితీయందు మంజుల విడిచి వస్త్రము
లను బరిగిని శ్రీమతులు బాలు మోతిలాల్ ఘోషా, కరుణాకర
మిశ్రా, కోపల్లె కామయంతరావుగార్ల కుర్రములకై ఈమండల
మహాసభవారు తమ చింతను వెల్లించుచు, వారి యాత్మకు
కాంతి కలుగుగాకయని భజనంతురు ప్రార్థించుచున్నారు.

౩. మనమండలియును, జేతనేవారకర్తయును అయిన
శ్రీమతులు “నుత్తరాణ నువ్వారావు, శివకామయ్యగార్ల
అకాలమరణముకు ఈ మహాసభవారు తమ విచారమును
తెలియజేయుచు, వారి ఆత్మలకు కాంతి కలుగుగాకయని భజ
నంతురు ప్రార్థించుచున్నారు.

౪. మనమండలియు, పండిత కవిమండలాభివృద్ధి కలెక్ట
మల్లిశాధాదలినకాంతికు దైవ శ్రీవేదం వేంకటరాయ శాస్త్రి
గారిని, మనజేతను పూర్వభూపతుల ననుసరించి సన్మానించిన
శ్రీజగ్గర్లు కారదాశీత అధ్యక్షులు శకరాచార్యులవారిని
యీసభవారు మహాపూర్వకముగా అభినందించుచు ఈ కిమయ
మును వారికి నివేదింతుటకు నిర్ణయించడమైనది.

౫. సాక్ష్యమైసంతకంతు ఈమండలవాసులు మన మండల
మందు కృత్రి అయిన నూజను, ఖద్దరును మార్చుకే ఉపయోగించి
చెడరని ఈసభవారు మండలియులను హెచ్చరించుచున్నారు.

౬. ఈ మండలమున హిందీ ప్రచారమును అభివృద్ధి
కొనెత్తి, ఆంధ్రజేతమున దెల్ల నెల్లూరు మండలమును అగ్రస్థాన
మునకు తెచ్చించగలిగిన హిందీప్రచారకుల ఆందరియొక్క సేవ
లను ఈ సభవారు, వారికిని, ఈమండలమునందు ఉపా
ధ్యాయులకొరకు కౌటయమును ఏర్పాటుచేసినందుకు, హిందీ
విద్యవారికిని తమ కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనమును తెలియ
జేయుచున్నారు.

౭. హిందీప్రచార ప్రయత్నములకు మండలియును శక్తి
వంచనలే. తన ప్రోత్సాహమును ప్రవృద్ధిచేయమను నిబిగా
కొనెత్తి హిందీ ప్రచారము యొకను కృత్రియగునట్లు తోడ్పడెద
రని అంగీకరించుట యీసభవారిని హెచ్చరించుచున్నారు.

౮. నూదూకులో జరుగుచున్న నిష్కపుల్లల పక్షిశమ
మును అభ్యర్థి కొందించుటకు తోడ్పడదలయునని ఈసభవారు
ముఖ్యముగా ఈ మండలవాసులను కోరుచున్నారు.

౯. మతసంబంధ మైనటువంటియు, వారి జన్మకర్తయు
లైనటువంటియు హక్కులను గౌరవములను కాపాడుకొను విష
యమున ప్రభుత్వమువారు కలుకేసిన అధ్యంతరములతోను,
తత్సంబంధమైన పూర్వకర్తలతోను పునాది, అకాలినిష్కలు
కలబరిన ధైర్యత్యాగమునకును, కాంతిమునకును వారిని అభినం
దించుచు వారికి ఈమహాసభవారు తమ సానుభూతిని తెలియ
జేయుచున్నారు.

౧౦. ఖిలాఫత్ సమస్యను పరిష్కరించు సందర్భమున
యీజేతములకు గొప్ప సహాయము కొనెత్తి, తత్పరిష్కార
మును సాన్నిధ్యమునకు తీసికొనినవచ్చిన ఘోషిముస్తాఫా కమల్
షాసాగారిని అభినందించుచు నూతనముగా ఖిలాఫా కదలిక
ఏర్పరచుటకు నల్లకొ అబ్దుల్ మజీదు సాసాగారిని ప్రేమమైన
కాలిఫాగా స్వీకరించవలసినదిగా జేతముల నెల్లూరు ఈ సభ
వారు హెచ్చించుచున్నారు.

౧౧. నెల్లూరుమండల వారీయముల యంతరీకమున
చూపిన కార్యోత్సాహమునకును, జేతనేకమున, వారిని యీ
సభవారు అభినందించుచున్నారు.

౧౨. ఖద్దరుప్రచారమునందును, కాంగ్రెసుచే తీర్మానించ
బడిన, యితర విషయములందును యీమండల వారీయములు
యిప్పటికంటె యెక్కువ యంత్యాహము చూపెదరని ఈ సభ
వారు వారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

౧౩. సన్మానవారిచే ప్రత్యేకింపబడి గుంటూరు మం
డలమునకు చేర్చబడి యిప్పటికిని సర్వవిషయములందును
నెల్లూరు మండలమునకు ఎక్కువజేరికగా నుండు ఒంగోలు
తాలూకాను కాంగ్రెసు విధానము ననుసరించి ఈమండలమునకు
చేర్చవలసినదిగా కాంగ్రెస్ అధికారులను ఈ సభ వారు
ప్రార్థించుచున్నారు.

౧౪. శ్రీలసంఘమునకు చేరిన శ్రీయత సామూహి
బాలసంస్కర్తకు గారితే ప్రకటింపబడు “సింహపురి” పత్రికకు
మండలమునకు సహాయము చేయవలె నని వారిని యీసభవారు
హెచ్చరించుచున్నారు.

౧౫. అసహాయోద్యమమునకు కావనభూమిపొమ్మ
గము నూలాధారమనియెంచి నాగపూరు అసహాయుడవాడు
చేరిన మహాసభలో చేసిన తీర్మానములను ఈసభవారు మనః
పూర్వకముగా దృఢపర్చుచు ఎట్టికావనసభ ప్రజేతమైనను
ఉద్యమమునకు విరుద్ధమనియు, ఉద్యమాభివృద్ధి భంగకర
కరమనియు ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౧౬. సహాయక కర్తమునకును, భారత జేతాభివృద్ధికిని,
స్వకాజ్య (ప్రాప్తికిని మనజేతములో (కన్యతము అస్పృశ్యులని
పిలువబడు మనసోదరులయొక్క దుస్థితిని తొలగించుటకు ము
ఖ్య అంశకర్తని సభవారు నమ్ముచు, తద్విషయమై యీజిల్లా
ప్రజల ఆస్పృశ్యతను తొలగించుటకై సకల ప్రయత్నములను
చేయువరని ఈసభవారు జేతుచున్నారు.

౧౭. మద్యపాన నిషేధ విషయమున గతవత్సరమున
ప్రభుత్వమున మన మండలవాసులు చేసేయండిన మహాత్రయత్న
ములను, అందు నునకు చేపూరి ఆఖండ విజయమునను,
మండలియులకు జ్ఞానముచేయుచు, తర్వాత యీవిషయమున
మనకు జరిగిన గొప్ప ఆశాభంగమునకు యీ సభవారు విచారప
డుచు, యిక ముందైనను, మద్యపాన నిషేధమునకై మండలి
యులందును తోడ్పడి యీ సంవత్సరము జరుగుచున్న ఆజ్
కారి యేలములలో కేవిధముగాను పాల్గొనవలెనని రచియు,
మండలవాసులను ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

౧౮. జాతీయ నిర్మాణమునకు నిజమైన పునాది నిత్య
గల జాతీయవిద్యాప్రచారమునకై నెల్లూరుమందు గాంధీ మహా
త్ముడచే స్థాపించబడిన లిల్ జాతీయ విద్యాలయమునకును, ఇ
తర జాతీయ విద్యాలయములకును, మండలవాసు తెల్లరును,
ఉదారమగు విరాళముల నిచ్చియు, విద్యార్థులైన జేతాభిమా
నుల్లెరును విద్యాలయములకై త్యాగమునకొంది పాటుబడి
యు, గాంధీమహాత్మునిచే దీనింపబడియున్న ఈజిల్లాతనిస్తాపన
నక్కర్తవ్యకరమై తెల్లరుగాక యని యీసభవారు కోరుచు
న్నారు.

౧౯. ఈ మండలములో జేతీయవిద్యను అభివృద్ధి చేయు
టకు విద్యార్థిభావమును ఏర్పరచుటకును, జేతీయవిద్యపాఠ
కాల లేవోట్ల నెలకొల్పబడుటకు, ఉన్నోట్లయందు వానికి
తమ ప్రోత్సాహ మొసరుటకును ఒక సంఘమును ఏర్పాటు
చేయుటకు కాంగ్రెస్ కమిటీవారికి సిఫారసు చేయవలసినదిగా
ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౨౦. ఈమండల ఖద్దరు అభివృద్ధి నిమిత్తము గ్రామ,
కీర్తా సంఘములలో ఉపకాఖను స్థాపించుటకును రి రూపా
యల వాటాలలో ఇదివరలో నిర్ణయించబడిన మండల ఖద్దరు
కమిటీవారి అధికారమునకు లోబడి ఉపకాఖను స్థాపితమైనదిని
మండలవాసులను ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

పురపాలక సంఘసభ

మండల విద్యారంభము ఎత్తివేయమని తీర్మానింపబడినది.

1 వ డిసెంబరు:— నిన్న సాయంత్రం 5-30 గంట
లకు కాకినాడ పురపాలక సంఘసభ సమావేశమై మూడు
40 విషయములు చర్చించబడి తీర్మానింపబడినవి. అందు కొన్ని
ముఖ్యమైనవి యీ క్రింద నుదహరింపబడినవి.

1921-22 సంవత్సరపు గోదావరిమండల విద్యావిషయక
సంఘముయొక్క నివేదిక చదువబడినది. ఇట్టి సంఘములు నిర
ర్ధకములనియు వాటికర్తలైన అధికారములు తీసివేసి స్థానిక
ప్రభుత్వ సంఘములకు (local bodies) కలుగజేయవలసిన
దనియు ఏకగ్రీవముగ నభిప్రాయమిచ్చుచు నివేదికను రికార్డు
చేసిరి.

ప్రొవిడెంటుసంఘ తాలూకు ఆక్టోబరు 4,500 లకు అయ్యి
వద్దనున్న గర్హ మెంటు ప్రొవిడెంటు రూ 4,500 లకు అయ్యి
యీ సంఘమువారికి ఎక్కువజేరికే చేసికొను సమిత్తము పంప
వలసినదని ఆక్టోబరు 4,500 లకు జనరలును కోరుటకు తీర్మానించినది.
ఈసభ్య యీసంఘమువారి యధికారములలోకి తీసికొనిరబడిన
రి కెవ్వ మెంటు బాలికా పాఠశాలలలో ఉచితముగ విద్య
సభ్యనింపజేయుటకు వైసు వైపును అయిన శ్రీ దు సూర్య
ప్రకాశరావుగారి ప్రతిపాదనను అంగీకరింపబడినది. స్థానిక
ప్రభుత్వములవారి పనుల నిమిత్తము నూటికి 75 పంతుకును కం
గ్రీ బ్యూవన్లు తాలూకు సామూహ అద్యాయుగా యిచ్చు
టకు గర్హ మెంటును కోరు చిత్తుకై త్రరము అంగీకరింపబడినది.

రామారావు కేటలోనున్న పోస్టుఅఫీసు మిక్కిలి ఉప
యోగముగ నున్నదను కారణముచే ఎత్తివేయవలదని సిఫార్సు
చేసిరి.

కొండయ్యపాలెం క్రైస్తవ కేటలో యొకను అర్థిక
స్థితి అశుభమైనందున వీలన్నియు యజ్ఞమని అడుగుటకు
పిలువెను. అందుకల ప్రస్తుత వంశవర్త కాలమునందు (quin
quennium) ఆస్తివై పన్ను చేయకుండ నుండుటకు కల
క్తుకు సిఫార్సుచేయుటకు తీర్మానింపబడినది.

శిశువుల మరణములు.

సాధారణముగా నొకదేశముయొక్క ఆరోగ్యస్థితి నారములకు శిశువులమరణముల సంఖ్యను దాఖలాగా నాచుదురు. శిశువులమరణములు తక్కువగలనట్లు చేకూర్చుకొనగలము. శిశువులమరణములను తగ్గించుటకు సాధ్యమగుచుండునుట నిత్యమము. శిశువులమరణముల సంఖ్య హెచ్చునట్లు అవరణమునకెట్టి విధానములను వచ్చించి నభవమును నివృత్తములైనట్లు నడుపడును. సరియగు చూర్ణము నవలంబించి యొకదేశ ఆరోగ్యమున, నభివృద్ధియందు, శిశువులమరణముల సంఖ్య తగ్గించుకొన గలిగినట్లు ఇతర దేశములకును, నావిధముల నావధములను గొని తమదేశ ఆరోగ్యమునభివృద్ధిచేసికొనట విధి కాబట్టి శిశువులమరణముల సంఖ్యను హెచ్చించుటకేమితియై చాటికారణములెట్టివి ఈ వరణముల సంఖ్య తగ్గించుట కనుసరింపరలిన మార్గములేని అను విషయముల చర్చి చులెను.

అజ్ఞానము

హిందూశ్రీలలో చాలవంతు విద్య రానివారు. చాలమంది బాలికలకు తలలలు లేని పల్లెటూళ్లయందుకాపురముందు రు కాబట్టి చదువుకొనకుండును. శిశువులను విద్యాభివృద్ధి శ్రీలకు శిశుసంరక్షణోపాయములను విశదపరచి నులభము గల్గిపొందురు. ఆచారముల నవలంబించి లాభము నొందుదురు. చదువురానివారికి వనము బోధించినను వాటిని గుఱవగనరు. ఒకదేశ చెయ్యెట్లొన్నను నాటివలంబించిమంచి చెట్లను గ్రహించుచు చదువుకొన్న నారీమణులందైనను శిశు ఆరోగ్యకాశ్రమములనుగూడచి నడుమకొనుటలుదు. కాబట్టి శ్రీవిద్య చేకూరుటకు నభివృద్ధిచేసిన యెడల శ్రీమత సామాన్యమునకు శిశుసంరక్షణము మున్నగు విషయముల బోధయొసర్చి తల్లుల అజ్ఞానమును పారద్రోలగలము శిశువులవిషయమున జాగ్రత్తతో గవనింపరలిన విషయములు తల్లులకు తెలిసియుండక పోవుటచే చాలమంది శిశువులు పుట్టిన మొదటి నెలలోను వారములోను మృతి నొందుచున్నారు. కలకత్తాలో 1919 సం. లలో శిశు మరణములో 100-కి 81 పుట్టి ప్రథమవారములోను నూటికి 45 మొదటి నెలలోను మరణించుట బరిగనుబొంబాయిలో శిశుమరణములో నూటికి 82 మొదటి నెలలో సంభవించెను. తల్లులే విద్యార్థులై యుండిన బిడ్డలకు టీకాలవేయించుటగలని లాభములు పాలుమొదలగు నాహారపదార్థములు వాటిని జెడకుండ నుంచుమార్గములు పాలకలసలిగను రోగములు యీ విధమగు నారోగ్య రహస్యములను స్వయముగా తెలిసి కొని తగిన జాగ్రత్త వహించును.

సాంఘిక దురాచారములు

హిందూదేశమున వివాహములు చిలుకప్రాచీనముననే జరగవచ్చుచున్నది. బాల్యవివాహములుకాని, రజస్వలసంకర వివాహములుకాని చర్చించుట మనవనిగాదు. ఇది ఉష్ణదేశమగుట చేత శ్రీలు పడునారు తల్లిగములు నిండకమున్నె అవయవ వికృతి పూరితగాండగనే కాపురముచేయుటగలదు. ఇందుచే మదనాల్లాసంకరములైనవిండక నేర్పడయిన నేమి తెలిసికొనబాలి ప్రాయమున, శిశుసంరక్షణ చెప్పినను గ్రహించలేనిస్థితియందు బిడ్డలనుగని తమ తేవలములను భ్రష్టము చేసికొనుచున్నారు. మనదేశమునవిస్తాము కమిష్టెట్టుంబములుచేతప్రతియంటను తల్లులకు సలహాల నిచ్చుటకు ముదులలందుకగాని వీరికిగూడ నీవిషయముల పరిపూర్ణజ్ఞానముండదు. ఇంతియగాక వీరి అనుభవమును బట్టియు, అగ్రాదీనిధముగ వచ్చు నాచారముల బట్టియు జేతలలు దెయ్యములు మున్నగువిషయములను తెట్టిపెట్టి కొద్దారములతో జెప్పుదురు. శరీరకాశ్రమ పరిచయము లేనట్టియు, విశేషములేనట్టియు మంత్రసానులను విలిపించురు. వీరు సామాన్య భక్తుభక్తనెఱుంగని ఎఱుకలై యుందురు. బాలికలకు పన్నము చేయించుట, పర్యవేక్షణసంగుట మొదలగు విషయములకు వంశితాభిప్రాయములను గొనెదరు. భక్త్యములనిచ్చుట పన్నము చేయించుట, దుస్తులొసంగుట యీవిషయములందు కొన్ని నెలసంకరముల నెనుక యాచారములుగ ప్రవేశించిన సిద్ధాంతము నేయనుసరించెదరు. ఈ సిద్ధాంతములకు శరీర కాశ్రమతోగాని ఆరోగ్యవిధులతోగాని సంబంధముండదు. నిత్యసామర్థ్యముచే నేర్పడవిన మంత్రసానులను రప్పించుటగాని, వైద్యుని సలహాలనుసరించి భోజనాదులను నిర్ణయించుటకును, ప్రతిదినమును పురిటిగదిని పశుభ్రమచేయుటగాని వీరికి కట్టదు. ఆరోగ్యము క్రమములను మార్గములిప్పటికెల్లలకు గొడగి తెలిసియున్నను మునుములును, పూర్వాచారములందు తెట్టినస్థితిగలవలెకారు నగు నెద్దవారు అటంకపెట్టుటచే, వాటిని సాగించుకొను

యవకాలముండదు. జననముతో సంబంధించిన అట్టి పూర్వాచారముల చాలవరకుమతాశిశువుల యారోగ్యమునకుభంగకరములు ప్రసవమైన పిమ్మట మతాశిశువులను గాలిచొరగట్టియు వెలుగురులేనట్టియు అంధకార మాతముల నుంచుటయు, తల్లిని నేదదీర్చిబలమును కలిగించు ఆహారమివ్వకుండుయు, 10 రోజులైనపిమ్మట నశింపజేయునుదేశముతో భరించుటకును, కష్టకొనుటకును చినిగి కంపుగొట్టి గుడ్డల నిచ్చుటయు మొదలగు రింకులైన ఆచారవిశాచములలోజేరును. పల్లెటట్టి ఆచారములకు బద్ధురాలద్రకుటవలన, శిశువులకుకూడ గాలిచొరగట్టియు ఆరోగ్యము కానట్టియు గదులలో నుంచుటవలన తీయజాలినగ్గు మొదలగు అంటురోగములచే బాధితులగుదురు.

జననమర్మము

ప్రతిదేశమునందును గ్రామములందు కన్న పట్టణములందు జననమర్మము వేర్వేరు. చాలవరకు కమిష్టెట్టుంబము లుంటుచే విస్తరత తక్కువగలనట్లు గదులయందు నెత్తు ఎక్కువ జనులు నిడించుయు, తుక్కు మోకి కాలుగలు మున్నగునవి సకాలమునకు భయచేయుండక ఇండ్లయట్టునునించుచుండి ఈగలందీయలు మొదలగు నాటికాశ్చిండులయు, గృహారామములయందును గదులకక్క చావములలోను గదులకక్క నుంచుచావములలోను శిశువులను కట్టుటయు, గాలిని దోచుయుక్రమముగ నొసరించి రోగముల నభివృద్ధి చేయుటకు తోడ్పడును. ఇట్టిపరిస్థితియు శిశువులకు మౌక్రము తేవల నొసంగునా? బొంబాయిగరమున శిశువుల మరణసంఖ్య గృహములయందును జననమర్మము ననుసరించి పుట్టిపొందుచుండు యింతులకు తార్కాణము.

చారిత్రము

దేశమున జననమార్మమునభేదించు, చారిత్రస్థితికిని శిశు మరణములకును చాలసంబంధముకలదు. వికాలములై వెలుగురు పశుభ్రమగు గాలివచ్చు నేర్పాట్లను గలగృహములు లేవంటయు శరీరపుష్టి గలిగించు నాహారములు స్వల్పవ్యయమునకు దొరకుటయు చేకూర్చద్రమహిమను కల్గించును. చివకుటుంబములకు జెందుశ్రీలు నెలలు నిండినవెనుక, ప్రసవమై నెలరోజులైనను గడువకుండగను భుక్తిగడుపుకొనుటకుగాను కష్టపడినచేతులను నుండును. అవయవములు పచ్చగనుండి శరీరము దున్ను అమగానుండు యిట్టిస్థితియందు తల్లికష్టపడి పనిచేయుటచే శరీరారోగ్యము నెంచును. ఇట్టి దుష్టుల రాలగరల్లి పాలనత్రాగిన శిశువున కట్టి బలముంచునదియు, ఆరోగ్యముంచునదియు గమనింపరలెను. తల్లిదేవారోగ్యము చెడినచిడ్డ మాదరోగపీడితుడగును. తల్లులు భుజించునది నిస్సారమగు నాహారమగుటచే కిల్లలకు కావలసినన్ని పాలు తల్లికెడ్డదొరకవు. పాలునుమాన్పించిన తరువాత కిల్లలకుగూడ నిట్టి నిస్సారపదార్థములనే యొసంగుటచే వ్యాధులచేతను శరీరదృగ్భయముచేతను బాధనొందినెళుదురు. తలుపు ఎన్నిటిమానె గాలినిదొరకయ్యక వెలుతురురాని గదులలో శిశువులనుపరుండ బెట్టియంచుకొంద నివృత్తుతోకంపటినుంచురు, మంచిగాలి చొరగట్టి చిన్నగడియందు నివృత్తు ఎంత చెడుగాలిని తయారుచేయునో శిశువు లా గాలిని పిల్చుటెంత హానికరమో చెప్పనలవికాదు. నలిబాధను తొలగించుదుస్తులు గాని కప్పుటకు దుప్పట్లుగాని యుండక పోవుటచే చలివెలుది మంచిగాలిని కూడ బానికి చొనిడినట్లుండ తలుపులను మూసికొని పరుండి బాగుపులుగుగాలినే పిల్చుచుండురు. దినమంతయు కష్టపడి పని చేయుతల్లులు బిడ్డలవిషయమై క్రధనహించుటకుపిలువెడదు. చివకు తల్లులు బిడ్డలకుగూడ గండనేసోయ నాచారము గలదు. బిడ్డలు నులభముగా జీర్ణముచేసుకొనుకట్టి పశుభ్రమగు పాలుగాని బలమును కలిగించు యితర ఆహారపదార్థములుగాని బిడ్డలకిచ్చుటకు వీరికి సామర్థ్యముండదు. శిశుపోషణ యందు క్రధనహించుటచేతను, బలమును రక్తమును గలిగించుట కవసరమగు పదార్థములను చివకుకొనలేక పోవుటచేతను, భనికులు గారాబముచేత శిశువులజీర్ణముచేసికొనలేని పలువిధములగు ఆహారముల సమిరముగా యొసంగుటచేతను బాలశిశువులు చనిపోవుట గాని దుర్బలగుటగానిజరుగును. శిశువులకురల మిక్కిలి పెద్దదిగానుండుట, కాలునేరులు వంకరలగుట, ఉదరము పెరుగుట, ఇతర వయవములు కుప్పించుట మున్నగునవి బలముగా నొసంగనట్టియు, జీర్ణము చేసికొనలేనట్టియు, నిమ్మ, నారింజ, అశాన, ద్రాక్ష (Fruit salts) మొదలగు కషులు గలియుండని నిస్సారమగుపదార్థముల భుజించుటవలన గలుగును. తల్లిపాలను మానిన నాటినుండియు శిశువులకు త్రాగుటకు నడకమియ్యకలెను. ప్రతి పూర్ణయు ఒకటిరెండుపున్నెల పిల్లత్రాగుట శిశువున కవసరము. రాత్రిశిశువునకు నిదురబట్టక పోరుచుట్టికష్టము గూడ నీరమియవచ్చును. శిశువేట్టికష్టపెట్టిన తల్లులు తెలియక తినుబండముల

నొసంగెదరు. నిజముగా దాహముచేతనే కిల్లలకెడ్డరో శిశువు శరీరమునకూడ ప్రవాహమునకు రక్తముగలసినంత కల్పగా నుండవలెను. ఇందులకుదక మనసరము.

నివారణ పథకాశముల రోగములు

శిశువుల మరణములలో సగమువరకు ఆరోగ్యనివయమున క్రధనకేకొనుటచే నివారించుచుండు. కలకత్తాలో 100 కి 15 శిశువుల మరణములు టిబెన్ అను రోగమువలన గలుగుచున్నవి. సుఖరోగములు తీయజాలి దగ్గు యీ మొదలగునవి కల్లిద్రుతులకు పొందుటచే శిశువులకుగూడ దగులు సవకాత మెట్లుడుగలదు గాని నేయైనకాగ్రత్త వహించినయెడల వీటికాధనంబు రక్షించవచ్చును. ఏలనన శిశువులు జననముతోడనే యీ రోగములను కలిగియుండరు. తల్లిపాలు చాలక డబ్బాపాటు మున్నగువాటిరల్లన, జరిశుభ్రముగ నుండకట్టి పాలనుత్రాగుట వలన, నటిర్తి మున్నగురోగములు శిశువులకు మరణమును కలుగజేయును. క్యాససంబంధములగు రోగములన్నియు శిశువులకు నేడినొసగు దుష్టులులేక చలిగాలి తగులుటవలన కలుగును.

సుఖరోగములన జననములసంఖ్య తగ్గుటయేకాక శిశువులకుకూడ చాలమంది మరణించురు. ప్రతి నాగిక చేకూరుచును ఈవిషయము భయంకరమమునా బాల్చింది. అవసరమైపును వైద్యసహాయము లభించుచున్న శిశువుల మరణసంఖ్య తగ్గుట శిశువులు తల్లిగర్భముననే చనిపోవుటకు చాలవర కీ సుఖవ్యాధులే కారణము బొంబాయిలో ప్రతిసంవత్సరమున 1878 గురు శిశువులు చచ్చి పుట్టుచున్నారు. ఇందులో నాల్గవ వతుకొరకు రోగమువలన గలుగును. బొంబాయిలో పుట్టిన శిశువులలో 10-కి 552 మందిపుట్టిన మొదటిసంవత్సరములోనే మృతి నొందుచున్నారు. వీటిలో నూటికి 82 రు మొదటి నెలలోనే చనిపోవుచున్నారు. తిరుగా వీటిలో నూటికి 80 మంది శిశువుల మరణములకు కొలుకు రోగమే కారణము. మిగిలిన శిశువులలో చాలమంది దుర్బలలుగను పిచ్చివారుగను తయారగుచున్నారు. ఈవిషయము బొంబాయి చెన్నపట్టణం కార్పొరేషన్వారు నాథప్రయత్నము లొనర్చుచున్నారు. దొరతనమువాడను, చారికి సహాయముగ భవాధిపతిను ప్రసవకాలం నెక్కుడుగ స్థాపించిన ఈమరణము లంతవరకు హెచ్చువు. ఇట్టి ఏర్పాట్లకొరకే రాజమహేంద్రవరములో, కాకినాడపురములు కు.రా.శ్రీ నాగం రామలింగయ్య గారి లోక 'నేవానదనము' స్థాపించి లక్షరూపాయల విరాళమునొసగివారు. ఇది దేశమునకు యితరభావలకుగూడ నాకర్మముగా నుండునని నానమ్మకము.

దేశముయొక్క భావియొక్కత్యము శిశువుల ఆరోగ్యమును జట్టియుండును. కాబట్టి తల్లికి శిశుసంరక్షణవిధానములను గ్రహించ విలునొసగుచిద్య, పాలు మొదలగు నాహారపదార్థముల పశుభ్రమను తెలియజేయుచిద్య, టీకాలు వేయి చుకొనుట మొదలగు జేవాసంరక్షణమార్గములను తెలిసికొనట కవకాళము నిచ్చుచిద్యను బాలికల కెల్లరకును జెప్పకగాని, ఆనారోగ్యమును వృద్ధిజేయునట్టియు, నెలకొనిది శిశువుల మరణములకు కారణమగునట్టియు, దురాచారములు, దేశమున విద్యాసహాయమున నశించినగాని, తినుటకాహారమును భరించుటకు దుస్తులను నీకు బాలని చేకబరితను గుర్రెటింగి దొరతనమువారు తాలూకా లోక చోట నైనను, అవదివము స్వయంకృషిచే నాహారము నాశించుకొను చివ కిల్లులు ప్రసవకుటకు నెలముందును, పిచ్చుట నెలాఖివరకును తలదాచుకొని సుఖప్రసవమునొందు ఏర్పాట్లు గల వైద్యకాలము ప్రసవకాలము స్థాపించినగాని, ప్రసవ సమయమున విశేషధనమును గోరక చివకుగూడ సహాయమొనర్చు నారీతిన మంత్రసానులనుగూని, వంచములు మున్నగు చివకుటుంబములు లేచులేనట్టియు అవసరమగు నెత్తురుగలియున్నట్టియు వికాళముల తనగృహములను లోనికి గాలివెలుతురువచ్చు నేర్పాట్లతో నిర్మించుకొన్నగాని, దేశభావలలో నెలకొక సంకలం, ఉత్సవములు మున్నగు నాటియందుకు శిశుసంరక్షణవిధానముల నుపన్యసిండు ఏర్పాట్లకు దొరతనమువారు చేసినగాని శిశువుల మరణముల సంఖ్య దేశమున కగ్గదని మనచేసికొను చున్నాను.

నూకల సోమయాజులు
కానిటరీ ఇన్స్పెక్టరు, కాకినాడ.

దంత చూర్ణము

వెల డబ్బీ 1-కి 0—2—0

ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటువలన చిగుళ్లనుండి రక్తము విస్రవించుచుండును. నోట దుర్గంధములేక యుండును.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

అది అయిన రోజున వధుమలకు విక్రీ (వ్రాసినది) యిచ్చును. (1) 149, హైరోడ్డు తిరువళ్ళీడి మద్రాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరువళ్ళీడి, (3) 402, అంకశాలపీఠి, మద్రాసు, (4) 2, బజారు రోడ్డు, రాయచేట్ల-మద్రాసు.

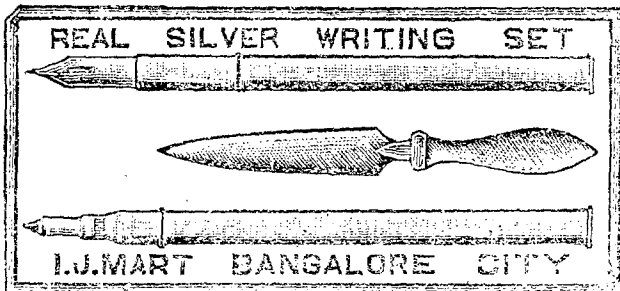
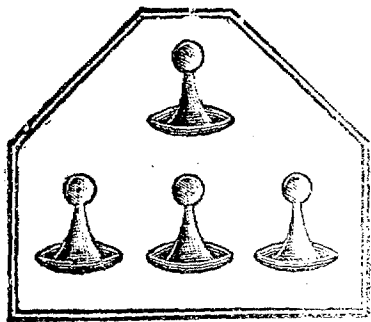
Andhra Tutorial College Rajahmundry.

At the request of the Andhra Students I am emboldened to start a branch of the Madras Tutorial College for the Intermediate Students for Part I, in Rajahmundry--- the centre of the Andhra Desa. College Commences from 15th December.

Apply to:—**41. K. Rangachari, Secretary**

Madras Tutorial College

84, Armenian Street G. T. MADRAS.

మంచి బంగారుతో
తయారు చేయబడిన వస్తుగుడ్డిలు.
నానుక్క పక్కకు వెండిబిల్ల వేసినది.
వెల 4 గుండ్డిలుకు
2-8-0 మాత్రమే.

మంచి వెండితో చేయబడిన పెన్సిల్, స్టీలుకడ్డి
పేపర్ కట్టర్ అంతయు రూ. 12-0-0 మాత్రమే. బహు
మతిగా, నిచ్చుటకు నిండా శ్లాఘ్యమైనది. ఒకటి తెప్పించి
చూచినయెడల దీని కూలిమాత్రమే 12 రూ. ఇవ్వవచ్చు
నని మీరే తెలియును. కొద్దిగానున్నవి. “డిశంబరు” నెల
సమీపించినది. తక్షణమే ఆర్డరును పంపుడు.

పాస్టు ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్పు, నగర్తవేట, బెంగుళూరు శిటి.

107-108 డిగ్రీల యెండవేడిమి తెలియకుండు తెలుగు?

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి

(3)

(1045)

అమృతామృతకలైలము

ను ప్రతినిత్యము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎండవేడిమిగాని తెలియదు. ఈ కలైలము; కండ్లకును, మెదడునకును చలవకలిగించి, నరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలముచేయును. తలనెప్పులను బోనణచును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చువలె వెంట్రుకలను బెంచును. వడదెబ్బలను రానియ్యదు. యోచన చేయువారికి ఇది మిక్కిలి మంచి కలైలము. సమస్తమైన నేత్రరోగములకును, శిరోరోగములకును జగత్ప్రసిద్ధి చెందినది. శ్యాకింగు, పోస్టిజిఖర్బులు ప్రత్యేకము. ధర 6 అవున్సుల సీసా ర్పు 1-0-0. [క్యాటలాగు ఉచితము. తంజివిలాసము: “పండిట్” మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ వీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు (మా॥ సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీ బాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటో	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష ఆధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-స్త్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆస్తిస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులోనిముడునది)	...	1	0	0
సత్యవత్సవభాగ్యము-వద్యకావ్యము. కవిత్యము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య	...	1	0	0
మేని వదల మది జనింపదు	...			

పాస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
(తపాలవెట్టె 212.) 7 తంబుచెట్టి వీధి మద్రాసు

ది డక్కన్ షుగర్ అండు ఆముకారి కంపెనీ, లిమిటెడ్.

చామర్లకోట.

మేనేజింగ్ డిరెక్టు:

వె.నగ్గెను షాగ్గిరి కంపెనీ, మదరాసు.

సోడావ్యాపకము యిప్పుడు మా చామర్లకోట షాగ్గిరిలో తయారు కాబడుచున్నది. వైచిప్సిన గ్యాసు తయారుచేసే యంత్రసముదాయములు సరి క్రొత్తవియగుటయే కాక గ్యాసుయొక్క పరిశుభ్ర తగుగాను మనము చిరకాలమునుండి వీటివిషయ ములో సంపాదించిన అనుభవప్రసంగమువల్ల నవీన పరికరములన్నియు వుపయోగించినారము. మాచేతయారుచేయబడిన గ్యాసు క్విలి పరి శుభ్రమైనదిన్ని, సోడా, లిమినేడు తదితరమైన పానీయములను తయారుచేయుటకు వుపయోగింప వచ్చునని మేము పూర్తిగాడి వక్కాణించి చెప్పగల వారము.

ధరలున్న గ్యాసునుగురించి కావలసిన యితర అంశములను తెలియగోరువారు ఈదిగువ చిరు నామాదారువారికి వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

మేనేజర్:

డి. ఎన్. ఓ. ఎ. కంపెనీ లిమిటెడ్,

చామర్లకోట,

గోదావరిజిల్లా.

రు 500-లు ప్రథమబహుమానము జ్యోతిషరహస్యబహుమానపరి

31-12-22 తేదీని జరుగును.

కడు ముఖ్యము. ఫల ప్రధికము. ఈ బహుమానముల కొరకు అక్షరభావనాగల ప్రతివారును ప్రయత్నించుచేయవచ్చును.

ఈ పరీక్షకు స్త్రీలును, పురుషులును కూడ దాఖలు లను చేయవచ్చును. ఎవరియిండ్ల వారు కూర్చుండి “జ్యోతిష రహస్య” గ్రంథమును చూచుచునే పరీక్షప్రశ్నలకు సదుత్తర ములు వ్రాసినవచ్చును. మాత్రం జ్యోతిషనిలయమునుంచి మాజ్యోతిషరహస్యగ్రంథమును తెప్పించుకొను ప్రతివారును పరీక్షకు దరఖాస్తుచేయుటకు అర్హులే. జ్యోతిషరహస్యగ్రంథ ముతో సంబంధపడరాదును 20-12-22 తేదీలోపుగానే నిశ్చయించినవలెను. తరువాత దరఖాస్తులు మంజూరీ చేయబడవు.

జ్యోతిషరహస్యబహుమానము రు 250-0-0. తృతీయ బహుమా నము రు 116-0-0 ఇట్లన్నీ 10 బహుమానము లుండును. పరీక్ష నియమములు, పరీక్షవలనిలాభములు, బహుమానముల వివరములు; ఇంకా పరీక్షాన్ని భోగిట్టాల జ్యోతిషరహస్య గ్రంథముతో పంపబడును. ఈ జ్యోతిషరహస్యగ్రంథము అనేకపండిత కొని యాడబడినది. ఒక్కవలె వెల రు 2-8-0 పుస్తకములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు వ్రాసిన, వి. పి. గా పంపబడును.

శ్రీకళింగ జ్యోతిషనిలయం,

విజయనగరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

మేనేజింగ్ డిరెక్టు:

కలైలములు — చామర్లకోట

కప్పుతాళములు.

ఆంధ్రసాదరులచే చేయబడినది. ప్రోత్సహింపుడు.

వెంటనే ధరల క్యాటలాగును వ్రాయబడు.

చి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

కల్కత్తా అండ్ లాల్ బూత్ లు కల్కత్తా.

వెదాపుల (గోదావరిజిల్లా)

కలైలములకు ఆదేశము: “ఇండియన్ టెక్నాలజీ”

వనాపధిసరస్వరిల్లా

కృషీసరస్వతి బోగట్టి రక్తమును పరిశుభ్రము చేయుట యందు శుక్లశుక్ల గాంధీనీ ధర 1-0-0
ఇదియు పిల్లలకును ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు) ఉచితముగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 వనపవాడి, బాంబాయి